

"Ішкі аудит қызметтері жұмысының тиімділігін бағалау" ішкі мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандартын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің м.а. 2018 жылғы 20 сәуірдегі № 480 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2018 жылғы 10 мамырда № 16878 болып тіркелді.

"Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабы 2-тармағының 2) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

Ескерту. Бұйрықтың кіріспесі жаңа редакцияда – ҚР Қаржы министрінің 31.01.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Қоса беріліп отырған "Ішкі аудит қызметтері жұмысының тиімділігін бағалау" ішкі мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандарты бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Бухгалтерлік есеп және аудит әдіснамасы департаменті (А.Т. Бектурова) заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның қазақ және орыс тілдеріндегі қағаз және электронды түрдегі көшірмесін ресми жариялау және Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне қосу үшін "Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жіберуді;

3) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің интернет-ресурсында орналастырылуын;

4) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Заң қызметі департаментіне осы тармақтың 1), 2) және 3) тармақшаларында көзделген іс-шараларды орындау туралы мәліметтердің ұсынылуын қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы

Қаржы министрінің

міндетін атқарушы

"КЕЛІСІЛДІ"

Республикалық бюджеттің

атқарылуын бақылау жөніндегі

Қ. Баеділов

есеп комитетінің Төрайымы
_____ Н.Н. Годунова
2018 жылғы 27 сәуір

Қазақстан Республикасы
Қаржы министрінің
міндетін атқарушының
2018 жылғы 20 сәуірдегі
№ 480 бұйрығымен
бекітілген

"Ішкі аудит қызметтері жұмысының тиімділігін бағалау" ішкі мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандарты

Ескерту. Стандарт жаңа редакцияда – ҚР Қаржы министрінің 31.01.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы "Ішкі аудит қызметтері жұмысының тиімділігін бағалау" ішкі мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандарты (бұдан әрі – Стандарт) " Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 8-бабы 2-тармағының 2) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Стандарт, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның ішкі аудит қызметін және Қазақстан Республикасының арнаулы мемлекеттік органдарының ішкі аудит қызметін (бұдан әрі – ІАҚ) қоспағанда, штат саны шеңберінде бірінші басшының қарауы бойынша құрылатын орталық мемлекеттік органдардың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органдарының, орталық мемлекеттік органдар ведомстволарының (құрылған кезде), Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігі ведомстволық тәуелді аумақтық органдарының жұмысының тиімділігін бағалаудың мақсаттары мен тәсілдерін, ішкі мемлекеттік аудит сапасын арттыру бағдарламасын жасау тәртібін айқындайды.

Ескерту. 2-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің 07.10.2024 № 672 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

3. ІАҚ жұмысының тиімділігін бағалау жүргізудің негізгі мақсаты – ІАҚ және жеке ІАҚ мемлекеттік аудиторының жұмысының тиімділік дәрежесін айқындау, сондай-ақ ІАҚ жұмысының Қазақстан Республикасының ішкі мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы заңнамасына сәйкестігін бағалау, ІАҚ күшті және әлсіз тараптарын айқындау, ІАҚ жұмысын жетілдіру болып табылады

4. Осы Стандартта пайдаланылатын өзге де ұғымдар мен терминдер мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы заңнамаға сәйкес қолданылады.

5. ІАҚ жұмысының тиімділігін бағалау:

ІАҚ жүргізетін бағалау;

ішкі мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жөніндегі уәкілетті орган жүргізетін бағалау (бұдан әрі – уәкілетті органның бағалауы).

Мемлекеттік орган екінші жартыжылдықта қайта ұйымдастырылған, не құрылған жағдайда, осы мемлекеттік органда құрылған Ішкі аудит қызметі бағалауға жатпайды.

Ескерту. 5-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

6. ІАҚ жүргізетін бағалауын және уәкілетті орган жүргізетін бағалауын жүргізген кезде сандық (бағалар, балдар, пайыздар) және сапалық көрсеткіштерді ("төмен", "ортадан төмен", "орташа", "ортадан жоғары", "жоғары") қосатын көрсеткіштер жүйесі қолданылады.

2-тарау. Ішкі аудит қызметі басшысының ішкі аудит қызметі жұмысының тиімділігін бағалауды жүргізу тәртібі

7. ІАҚ жүргізетін бағалауын аудиторлық іс-шара жүргізуге аудиторлық тапсырмалар (бұдан әрі – аудиторлық тапсырма) негізінде ІАҚ жұмысын мониторингілеу және ІАҚ мемлекеттік аудиторлары жұмысының тиімділігін жылдық бағалау арқылы жыл сайын ІАҚ басшысы не оны ауыстыратын тұлға жүзеге асырады.

Ескерту. 7-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

8. ІАҚ жұмысының мониторингі өзіне мынадай рәсімдерді қамтиды:

мемлекеттік аудит тобының (бұдан әрі – топ) жетекшісі және ІАҚ мемлекеттік аудиторы өз қызметін ІАҚ мемлекеттік аудиторының қызметі сапасын бағалау үшін ІАҚ мемлекеттік аудиторының қызметі сапасын бағалауға арналған сұрақтар тізбесі бойынша осы Стандартқа 1-қосымшаға сәйкес сұрақтарға жауап беру жолымен бағалауды жүзеге асырады;

ІАҚ басшысы ІАҚ мемлекеттік аудиторларын оқытуға ұсыныстар қалыптастырады, ІАҚ мемлекеттік аудиторлары қызметінің мониторингін жүргізеді.

9. ІАҚ мемлекеттік аудиторлары жұмысының тиімділігін жылдық бағалауы:

1) ІАҚ мемлекеттік аудиторларының Қазақстан Республикасы Президентінің "Мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың жалпы стандарттарын бекіту және "Мемлекеттік қаржылық бақылау стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 7 сәуірдегі № 788 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы" 2016 жылғы 11 қаңтардағы № 167 Жарлығымен бекітілген

Мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың жалпы стандарттарын (бұдан әрі – Жалпы стандарттар) сақтауы;

2) ішкі мемлекеттік аудиттің рәсімдерінің "Ішкі мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2018 жылғы 19 наурыздағы № 392 бұйрығымен бекітілген Ішкі аудит қызметтерінің ішкі мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жүргізу қағидаларына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16689 болып тіркелген) (бұдан әрі – Қағидалар) сәйкестігі;

3) аудиторлық тексерудің нәтижелері туралы мәліметтерді топ жетекшісіне және ІАҚ басшысына не оны ауыстыратын тұлғаға беру мәселелері бойынша жүзеге асырылады.

Ескерту. 9-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

10. ІАҚ жүргізетін бағалауы мынадай өлшемшарттар бойынша жүзеге асырылады:

1) тәуекел деңгейі жоғары мемлекеттік аудит объектілерін жыл сайынғы аудиттермен қамту (мемлекеттік аудиттің жалпы санына қарағанда ағымдағы жылғы тәуекел деңгейі жоғары мемлекеттік аудит объектілерін қамту пайызы);

2) ұсынымдарды орындау дәрежесі (ұсынымдарды орындау пайызы);

3) ІАҚ жұмысы тиімділігінің көрсеткіші (бұдан әрі – ЖТК).

11. ІАҚ ЖТК есеп 3 кезеңде жүзеге асырылады:

1) мемлекеттік аудит жүргізу бойынша ІАҚ мемлекеттік аудиторы қызметінің тиімділігін бағалауды аудиторлық тапсырманы орындау нәтижелері бойынша топтың жетекшісі, ол болмаған кезде – ІАҚ басшысы осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жүргізеді;

2) мемлекеттік аудит тобы басшысы қызметінің тиімділігін бағалауды аудиторлық тапсырманы орындау нәтижелері бойынша ІАҚ басшысы не оны ауыстыратын тұлға осы Стандартқа 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жүргізеді;

3) ІАҚ мемлекеттік аудиторлары қызметінің тиімділігін бағалауды тиісті жылдың нәтижелері бойынша ІАҚ басшысы не оны ауыстыратын тұлға осы Стандартқа 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жүргізеді.

Мынадай формула бойынша ІАҚ ЖТК есептеу:

$$\text{ЖТК} = \text{К} * 0,3 + \text{ТС} * 0,4 + \text{ҚБ} * 0,3,$$

мұнда:

К – аудиторлық тапсырмалар (аудиторлық тексерулер) жоспарын орындау көрсеткіші.

Орындалған аудиторлық тапсырмалар санының жоспарланған аудиторлық тапсырмалар санына пайыздық ара қатынасы ретінде есептеледі;

ТС – аудиторлық тапсырмалардың сапа көрсеткіші.

Аудиторлық тексерулердің нәтижелері бойынша барлық аудиторлар/топ басшыларының балл сомаларының жалпы санының осы Стандартқа 2 және 3-қосымшаларда көрсетілген баллдардың барынша ықтимал сомасына пайыздық ара қатынасы ретінде есептеледі;

ҚБ – ІАҚ мемлекеттік аудиторларының бағалау көрсеткіші.

Баллдардың орташа мәнінің баллдардың осы Стандартқа 4-қосымшада көрсетілген барынша ықтимал сомасына ара қатынасы ретінде есептеледі.

12. Өлшемшарттар бойынша ІАҚ жүргізетін бағалау үшін осы Стандартқа 5-қосымшаға сәйкес ІАҚ жұмысының тиімділігін бағалаудың балдық жүйесі белгіленеді.

13. ІАҚ бағалау бес балдық жүйе бойынша жүзеге асырылады:

3 баллды қоса алғанда – тиімділігі төмен;

3,1-дан 4 баллды қоса алғанда – тиімділігі орташа;

4,1-дан 5 баллды қоса алғанда – тиімді.

Өлшемшарттардың жалпы санына өлшемшарттар бойынша ІАҚ бағалау балдарының жалпы сомасы ретінде есептеледі.

14. Бағалау нәтижелері бойынша ІАҚ басшысы не оны ауыстыратын тұлға ЖТК талдау жүргізеді және ІАҚ жұмысын жақсарту үшін іс-шаралар әзірлейді.

15. Жыл сайынғы бағалау нәтижелері ІАҚ басшысында не оны ауыстыратын тұлғада кемінде бес жыл сақталады және қажет болғанда ішкі мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жөніндегі уәкілетті органына (бұдан әрі – уәкілетті орган) уәкілетті органның бағалауы жүргізілген кезде ұсынылады.

3-тарау. Уәкілетті органның ішкі аудит қызметінің жұмысына тиімділігін бағалау жүргізу тәртібі

16. Уәкілетті орган жүргізетін бағалауы ІАҚ жұмысын талдау және тиімділігін бағалау, жұмыстың Қазақстан Республикасының мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы заңнамасына сәйкестігін бағалау, сондай-ақ ІАҚ жұмысының нәтижелілігі мен тиімділігін арттыру бойынша ұсынымдар беру процесін білдіреді.

17. Уәкілетті орган жүргізетін бағалау мынадай тәсілдермен жүзеге асырылады:

жыл қорытындылары бойынша камералдық тәртіппен (бұдан әрі – камералдық тәртіппен бағалау);

жыл қорытындысы бойынша камералдық тәртіппен бағалау нәтижелері негізінде жоспарлы тәртәппен бағалау (бұдан әрі – жоспарлы тәртіппен бағалау).

Ескерту. 17-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-параграф. Камералдық тәртіппен бағалау

18. Камералдық тәртіппен бағалау ІАҚ жүргізілетін бағалау, жүргізілген мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау бойынша ІАҚ жылдық есептік ақпаратын жинақтау және талдау нәтижелерінің негізінде ағымдағы режимде жүзеге асырылады.

Есептік ақпараттың толықтығы мен дұрыстығын ІАҚ басшылары не оларды алмастыратын адамдар қамтамасыз етеді.

Ескерту. 18-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

19. Камералдық тәртіппен бағалау осы Стандартқа 6-қосымшаға сәйкес ІАҚ жұмысының тиімділігін бағалау өлшемшарттарына сәйкес жүзеге асырылады.

20. ІАҚ жұмысының тиімділігін камералдық тәртіппен бағалау олардың жұмысының белгіленген оң және теріс көрсеткіштеріне сәйкес жүргізіледі.

21. ІАҚ жұмысының тиімділігіне бағалау жүргізуге жауапты құрылымдық бөлімше тиісті бағалауды шығарады:

100 балды қоса алғанда және одан жоғары – тиімді;

71 балдан 99 балды қоса алғанда – қанағаттанарлық;

70 балды қоса алғанда төмен – тиімсіз.

Ескерту. 21-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

22. ІАҚ бағыттары, өлшемшарттары және көрсеткіштері бойынша бағалауды айқындау мақсатында растаушы құжаттары бар ақпарат уәкілетті органға жыл қорытындысы бойынша келесі жылдың 7 қаңтарынан кешіктірілмей жіберіледі.

Уәкілетті орган ІАҚ-ға жыл қорытындысы бойынша ІАҚ жұмысын бағалау нәтижелерін танысу үшін келесі жылдың 17 қаңтарынан кешіктірмей жібереді.

ІАҚ бағалауға өзінің қарсылықтарын, олар болған кезде, оларды алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде растайтын құжаттармен бірге уәкілетті органға жібереді.

ІАҚ жұмысын бағалауға қолда бар қарсылықтар оларды алған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде растайтын құжаттар болған кезде уәкілетті орган қарайды.

Растайтын құжаттар болмаған және олар Стандарттың осы тармағында көзделген мерзім өткеннен кейін келіп түскен кезде ІАҚ жұмысын бағалауға қарсылық қарауға жатпайды.

ІАҚ жұмысын бағалауға қарсылықтарды қарау қорытындылары бойынша уәкілетті орган Стандарттың осы тармағынның төртінші бөлігінде белгіленген мерзімде негіздемелері бар қарсылықтарды қабылдау немесе қабылдамау туралы жауап жібереді.

Ескерту. 22-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

23. Уәкілетті орган әрбір критерий мен бағалау көрсеткіштері бойынша жасалған түсіндірме жазбаны қоса алғанда, растайтын құжаттарды қоса бере отырып, ІАҚ қызметінің тиімділігін бағалауды және есептік ақпаратқа жүргізілген талдауды ескере отырып, ақпаратты жыл қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасы Жоғарғы аудиторлық палатасына келесі жылдың 1 ақпанынан кешіктірмей жібереді.

Уәкілетті орган бағалауды жоспарлау, ұйымдастыру және жүргізу кезінде камералдық тәртіпте бағалау нәтижелерін жоспарлы тәртіппен ескереді.

Уәкілетті органның есептік ақпаратын талдау мыналарды қамтиды:

1) осы Стандартқа 7-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жасалған ІАҚ жұмысын бағалаудың бағыттары мен өлшемшарттары бойынша бағалаудың салыстырма кестесі;

2) ІАҚ жұмысының тиімділігін бағалаудың барлық бағыттары бойынша жинақталған ақпарат;

3) камералдық тәртіппен бағалау нәтижелері бойынша ІАҚ рейтингі.

ІАҚ тиімді жұмысы және соңғы екі жылда ІАҚ жұмысын бағалау рейтингінде оның бірінші позицияны иелену кезінде, лауазымды адамға (органға) осы мемлекеттік ұйымның ІАҚ бірінші басшысын көтермелеу туралы ұсыным жіберіледі.

Ескерту. 23-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2-параграф. Жоспарлы тәртіппен бағалау

24. Жоспарлы тәртіппен бағалау Нысананы тексеру тәсілімен жүзеге асырылады:

1) осы Стандарттың бағыттары мен өлшемшарттары бойынша уәкілетті органға ІАҚ ұсынатын ақпараттың дұрыстығы мен толықтығы;

2) ІАҚ Заңның 8-бабы 2-тармағының 1) тармақшасына сәйкес бекітілген жалпы стандарттардың, сондай-ақ мемлекеттік аудит және қаржылық бақылаудың жалпы және рәсімдік стандарттарына сәйкес қабылданатын актілердің талаптарын сақтауы пәніне тексеру тәсілімен жүзеге асырылады.

25. Уәкілетті орган осы Стандартқа 8-қосымшаға сәйкес уәкілетті органның бағалау жүргізу кезеңдері бойынша жоспарлы тәртіппен бағалауды жүзеге асырады.

26. Уәкілетті орган жоспарлы тәртіппен бағалауды жүргізуі осы Стандартқа 9-қосымшаға сәйкес ІАҚ-ның тәуекелге бағдарланған іріктеу моделіне сүйене отырып, сондай-ақ осындай бағалауды жүргізу мерзімділігі мен оларды өткізу мерзімдерін ескере отырып, тәуекелдерді бағалау негізінде жүзеге асырылады.

27. Уәкілетті органды жоспарлы тәртіппен бағалау екі жылда бір реттен жиі емес, бірақ бес жылда кемінде бір рет жүзеге асырылады.

28. Бағалауды жүргізуге дайындық кезеңінде уәкілетті орган жоспарлы тәртіппен: нәтижелері бойынша бағалау жоспарланған тәуекелдерді талдау; алдыңғы кезеңдерде жүргізілген ІАҚ бағалауы нәтижелерін талдау;

алдыңғы кезеңдерде жүргізілген уәкілетті органның бағалау нәтижелерін талдау; уәкілетті органға берілген ІАҚ тоқсандық және (немесе) жылдық есептерін талдау жүзеге асырылады.

29. Бағалауды жоспарлы тәртіппен жүргізу алдында уәкілетті орган осы Стандартқа 10-қосымшаға сәйкес нысан бойынша уәкілетті органның жоспарлы тәртіппен бағалау жүргізу туралы бағдарламаны екі данада жасайды, оны уәкілетті органның басшысы бекітеді.

Бағалау жүргізу кезеңінде жоспарлы тәртіппен өзгерістер енгізу негіздерін көрсете отырып, мемлекеттік аудит тобы жетекшісінің аудиторлық іс-шараны жүргізуге жауапты адамның атына жазылған қызметтік жазбасының негізінде жоспарлы тәртіппен бағалау жүргізу туралы бағдарламаға бір рет қана өзгерістер мен толықтырулар енгізуге жол беріледі.

30. Уәкілетті орган күрделілік дәрежесін және жүргізу мерзімдерін ескере отырып, бағалау жүргізуге тартылатын лауазымды адамдардың санын жоспарлы тәртіппен айқындайды.

31. Уәкілетті органның лауазымды адамдары бағалауды жоспарлы тәртіппен жүзеге асыру кезінде Жалпы стандарттарды және уәкілетті органның жоспарлы тәртіппен бағалау жүргізу кезінде алынған ақпаратқа қатысты құпиялықты, сондай-ақ осы Стандартта көзделген талаптарды сақтайды.

32. Уәкілетті орган ІАҚ құрылған мемлекеттік органды бағалау басталғанға дейін 2 (екі) жұмыс күннен кешіктірмей жоспарлы тәртіппен бағалау жүргізілгені туралы лауазымды адамдарды, бағалаудың басталған және аяқталған күнін көрсете отырып, ақпараттық электрондық құжат айналымы жүйесі арқылы (бұдан әрі – ЭҚАЖ) хабарлама жолдайды.

Ескерту. 32-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

33. Жоспарлы тәртіппен бағалау басталар алдында ЭҚЖ арқылы ол басталғанға дейін 2 (екі) жұмыс күннен кешіктірмей уәкілетті органның жоспарлы тәртібімен бағалау жүргізу туралы бағдарлама ІАҚ құрылған мемлекеттік органның басшысына не оны алмастыратын адамға жіберіледі.

Ескерту. 33-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

34. Жоспарлы тәртіппен бағалау осы Стандартқа 11-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ІАҚ жұмысының тиімділігін бағалау өлшемшарттарына сәйкес жүзеге асырылады.

35. Жоспарлы тәртіппен бағалауды жүзеге асыратын лауазымды адамдар Қағидалардың 95-тармағында көзделген өлшемшарттарға сәйкес ішкі мемлекеттік

аудиттің кемінде үш материалына Қағидалардың 5-тарауының 1-параграфына сәйкес сапа бақылауын жүргізеді.

36. Жоспарлы тәртіппен бағалауы кешенді (барлық өлшемшарттар бойынша) жүргізіледі.

37. Уәкілетті органның лауазымды адамдары ІАҚ-дан жоспарлы тәртіппен бағалау жүргізу үшін қажетті барлық құжаттаманы (оның ішінде электрондық форматта) және түсіндірмелерді 5 (бес) жұмыс күні ішінде ресми сұратады.

38. Уәкілетті органның жоспарлы тәртіппен бағалауды жүргізудің ұзақтығы 20 (жиырма) жұмыс күнінен аспайтын мерзімді құрайды. Жоспарлы тәртіппен бағалауды жүргізу мерзімі уәкілетті орган басшысының шешімі бойынша 10 (он) жұмыс күнінен аспайтын мерзімге ұзартылады, ол туралы ІАҚ құрылған мемлекеттік органға жазбаша түрде хабардар етеді.

39. Жүргізілген жоспарлы тәртіппен бағалау нәтижелері бойынша осы Стандартқа 12-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ІАҚ жұмысының тиімділігін бағалау нәтижелері туралы есеп (бұдан әрі – есеп) жасалады.

40. Есепті жоспарлы тәртіппен бағалауды жүргізген уәкілетті органның лауазымды адамы жоспарлы тәртіппен бағалауы аяқталған күні ІАҚ құрылған мемлекеттік органның кеңсесі арқылы ІАҚ басшысына не оны ауыстыратын тұлғаға ұсынады. Есепті ІАҚ басшысы не оны ауыстыратын тұлға 10 (он) жұмыс күні ішінде қарайды.

Ескерту. 40-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

41. ІАҚ есепке қарсылықтары (ескертулері) болмаған кезде есепке ІАҚ басшысы не оны ауыстыратын тұлға қол қояды және осы Стандарттың 40-тармағында көрсетілген мерзімді ескере отырып, 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірмей, ЭҚЖ арқылы уәкілетті органға жіберіледі.

ІАҚ есепке қарсылықтары (ескертулері) болған кезде ІАҚ бар қарсылықтарды (ескертулерді) осы Стандарттың 40-тармағында көрсетілген мерзімді ескере отырып, 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірмей ЭҚЖ арқылы уәкілетті органға жібереді.

Ескерту. 41-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

42. ІАҚ есепке обасына қарсылықтары (ескертулері) түскен жағдайда ІАҚ басшысы не оны ауыстыратын адам қарсылықтарды (ескертулерді) уәкілетті органға жібергеннен кейін 3 (үш) жұмыс күні ішінде уәкілетті органның жоспарлы тәртіппен бағалау нәтижелері бойынша туындаған келіспеушіліктерді талқылау және шешу үшін уәкілетті орган өкілдерінің қатысуымен Мемлекеттік аудит және тәуекелдер жөніндегі кеңестің (бұдан әрі – Кеңес) отырысын өткізуге бастамашылық жасайды.

Кеңес отырысының нәтижелері бойынша осы Стандартқа 13-қосымшаға сәйкес нысан бойынша хаттама ресімделеді, ол жоспарлы тәртіппен бағалау материалдарына қоса тіркеледі.

Хаттама екі данада жасалады, оның біреуі ІАҚ құрылған мемлекеттік органда қалады. Екінші дана уәкілетті органға беріледі.

Ескерту. 42-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

43. Есеп беттері толассыз нөмірленеді және мынадай тәртіпте ресімделеді:

ІАҚ есепке қарсылықтары (ескертулері) болмаған кезде – ІАҚ-тан қол қойылған есепті уәкілетті органға түскен күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей;

ІАҚ есепке қарсылықтары (ескертулері) уәкілетті органға түскен жағдайда – хаттамасын уәкілетті органның бағалау материалдарына тіркей отырып, Кеңес отырысының күнінен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей.

Уәкілетті орган есеп 2 (екі) жұмыс күні ішінде ЭҚЖ арқылы ІАҚ құрылған мемлекеттік органға жолдайды.

Есеп бағалау жүргізу функциясы жүктелген уәкілетті органның құрылымдық бөлімшесінің есепке алу журналында хронологиялық тәртіппен тіркеледі.

Ескерту. 43-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

44. Есепке осы Стандартқа 11-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ІАҚ жұмысының тиімділігін бағалаудың әрбір өлшемшарты бойынша негізделген және нақты жауаптар қоса беріледі.

45. Уәкілетті орган бағалау нәтижелері бойынша жоспарлы тәртіппен ІАҚ құрылған мемлекеттік органға ішкі мемлекеттік аудиттің сапасын арттыруға, анықталған кемшіліктер мен бұзушылықтарды жоюға, одан әрі қызметінде олардың алдын алуға қатысты ұсынымдар береді.

46. Уәкілетті орган ІАҚ ұсынымдарды орындау мониторингін мынадай тәсілдермен жүзеге асырады:

ІАҚ-пен тұрақты хат алмасу нысанында ұсынымдардың орындалуына талдау жүргізу;

мерзімді еске салуларды, мемлекеттік органға сұрау салуларды жіберу;

ІАҚ жою жағдайын бақылау үшін бұзушылықтар мен кемшіліктерді жоспарлы/ жоспардан тыс бағалауды тағайындау.

3-параграф. Жоспардан тыс бағалау

47. Уәкілетті органның жоспардан тыс бағалауы мынадай мән-жайлардың бірі болған кезде уәкілетті орган басшысының не оның міндетін атқарушы тұлғаның

шешімі бойынша жүргізілетін жоспарлы және камералдық тәртіпте көзделмеген бағалау болып табылады:

ІАҚ басшысының не оны ауыстыратын тұлғаның Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының ЭҚАЖ арқылы уәкілетті органға жіберілген жоспардан тыс бағалау жүргізу туралы жазбаша өтініш;

ішкі мемлекеттік аудит жүргізу кезінде ІАҚ қызметкерлерінің мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы заңнаманы бұзушылықтарының болуын бекітетін фактілер қамтылған өтініш;

ІАҚ жұмысының камералдық тәртібінің немесе оның бағалауын талдаудың нәтижелері бойынша елеулі тәуекелдерді анықтау.

Ескерту. 47-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы министрінің м.а. 30.12.2022 № 1346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4-тарау. Ішкі мемлекеттік аудит сапасын арттыру бағдарламасын жасау

48. Халықаралық аудит стандарттарының талаптарына сәйкес ІАҚ басшысы не оны ауыстыратын тұлға есептіден кейінгі қаржы жылының 1 ақпанынан кешіктірмей осы Стандартқа 14-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ІАҚ бағалауы мен уәкілетті органның бағалауы нәтижелері ескерілетін ішкі мемлекеттік аудиттің сапасын арттыру бағдарламасын (бұдан әрі – бағдарлама) әзірлейді және бекітеді.

49. Бағдарлама:

ІАҚ жұмысының Қазақстан Республикасының мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы заңнамасына сәйкес болуын қамтамасыз ету;

ІАҚ жұмысының тиімді және нәтижелі жүзеге асырылу мақсатында бекітіледі.

50. Бағдарлама ішкі мемлекеттік аудит қызметінің барлық аспектілерін қамтиды және үш негізгі деңгейде:

аудиторлық тексеру деңгейінде (ішкі мемлекеттік аудит);

ІАҚ қызметінің деңгейінде;

кәсіби даму деңгейінде қолданылады.

51. Бағдарламаның орындалуын ІАҚ басшысы не оны ауыстыратын тұлға бақылайды.

52. Бағдарлама уәкілетті орган ІАҚ жұмысының тиімділігіне бағалау жүргізген кезде ескеріледі.

"Ішкі аудит қызметтері
жұмысының тиімділігін
бағалау" ішкі мемлекеттік
аудиттің және қаржылық
бақылаудың рәсімдік
стандартына
1-қосымша

Ішкі аудит қызметінің мемлекеттік аудиторы жұмысының сапасын бағалауға арналған сұрақтар тізбесі

Аудитті жоспарлау

1. Ішкі мемлекеттік аудит тапсырмасын орындауға тартылған аудиторлық топтың барлық мүшелері "тәуелсіздік қағидатын" сақтай ма?
2. Ішкі мемлекеттік аудит бағдарламасы қажетті ресурстармен қамтамасыз етілген бе, осы ресурстар аудиторлық тапсырамада барабар бөлінген бе және оларға тиісті мониторинг жүргізіле ме?
3. Мемлекеттік аудиторлар өздері бағалайтын процестермен таныс па?
4. Алдын ала зерделеу барысында ұйым үшін аса маңызды тәуекелдер айқындалды ма және олар аудит міндеттерінде көрсетілген бе?
5. Аудит бойынша жұмыстар көлемі аудит мақсаттарына қол жеткізуге сәйкес келе ме?
6. Аудит бағдарламасы мемлекеттік аудиторларға қойылған мақсаттарға қол жеткізуге мүмкіндік бере ме?

Аудит жүргізу

1. Аудиторлық тексерудің барлық кезеңдері "Ішкі мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2021 жылғы 15 шілдедегі № 392 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 23540 болып тіркелген) бекітілген Ішкі мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жүргізу қағидаларының (бұдан әрі – Қағидалар) 4-тарауы 1-параграфының талаптарына сәйкес құжатталған ба?
2. Аудиторлық тапсырманы орындау процесінде қолданыстағы ішкі мемлекеттік аудит әдіснамасы қолданылды ма, тиісті аудит әдістемелері пайдаланылды ма?
3. Аудит объектісінің рәсімдері дұрыс бағаланды ма?
4. Алынған аудиторлық дәлелдер аудиторлық есептің қалыптасуын көрсету үшін жеткілікті және сенімді ме?
5. Аудит бекітілген бағдарламаға сәйкес орындала ма?
6. Аудит бағдарламасына оны жүргізу барысында өзгерістер енгізіледі ме және олар Қағидалардың 44 және 46-тармақтарының талаптарына сәйкес бекітілді ме?

Нәтижелер туралы ақпараттандыру

1. Есеп құжат айналымы жүйесі арқылы аудит объектілеріне жіберіле ме?
2. Аудит объектілері ұсынымдармен келісті ме?
3. Анықталған бұзушылықтар себептеріне жоюға ұсынымдар жіберілді ме?
4. Аудит өз мақсатына жетті ме?
5. Аудит қорытындысы бойынша келіспеушіліктер тиісінше құжатталады ма?
6. Мемлекеттік аудиторлардың есебі дәл, объективті, қысқа, сындарлы және уақытылы ма?

7. Қағидалардың 72-тармағының талаптарына сәйкес аудиторлық есепке қол қойылды ма?

Ұсынымдардың орындалуы

1. Ұсынымдардың орындау мерзімдерінің сақталуы бақылана ма?

2. Кейіннен аудит қажеттілігі бағаланған ба?

Жалпы сұрақтар

1. Міндетті оқу бойынша талаптар сақталған ба?

2. Қазақстан Республикасы Президентінің "Мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың жалпы стандарттарын бекіту және "Мемлекеттік қаржылық бақылау стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 7 сәуірдегі № 788 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы" 2016 жылғы 11 қаңтардағы №167 Жарлығымен бекітілген Мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың жалпы стандарттарында белгіленген мінез-құлық нормалары сақталған ба?

Ішкі аудит қызметтері
жұмысының тиімділігін
бағалау" ішкі мемлекеттік
аудиттің және қаржылық
бақылаудың рәсімдік
стандартына
2-қосымша
Нысан

Мемлекеттік аудит жүргізу бойынша ішкі аудит қызметінің мемлекеттік аудиторы қызметінің тиімділігін бағалау

Бағалау күні:	Аудиторлық іс-шараның атауы	
Сәйкестендіру		
Мемлекеттік аудитордың тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)		
Мемлекеттік аудит тобы жетекшісінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)		
Балдар деңгейі: өте жақсы (5), жақсы (4), қанағаттандырарлық (3), жақсарту қажет (2), қолдануға болмайды (1)		
№	Негізгі сапалар	Балл
	Аудитті ұйымдастыру	
1	Аудитті жоспарлау	
1.1	Тапсырманы толық және жан-жақты жоспарлауды қамтамасыз ету үшін қажетті құжаттар мен ақпарат көздерін дұрыс айқындау қабілеті	
1.2	Тапсырманың мақсатын дұрыс айқындау қабілеті	
1.3	Бақылаудың негізгі нүктелерін дұрыс айқындау қабілеті	
1.4	Тән тәуекелдерді дұрыс айқындау қабілеті	

1.5	Тапсырманы жоспарлау бойынша ресімделген құжаттардың сапасы	
1.6	Жұмыс уақытының дұрыс бюджетін айқындау қабілеті	
2	Аудиторлық тапсырманы жүргізу	
2.1	Тапсырманың мақсаттарына қол жеткізу	
2.2	Тапсырманың белгіленген көлемін , мерзімдері мен кезеңін сақтау	
2.3	Жұмыстағы сәйкессіздіктерді жою , оның ішінде аудиторлық есепті пысықтау уактылығы мен сапасы	
2.4	Аудиторлық дәлелдемелердің жеткіліктілігі	
2.5	Дайындалған жұмыс құжаттарының толықтығы мен сапасы	
3	Кәсіби құзыреттілік	
3.1	Нормативтік құқықтық актілерді иелену	
3.2	Проблемалық мәселелер бойынша жағдайды иелену	
3.3	Проблемалы мәселелерді талқылау кезінде, сондай-ақ қорытынды жұмыстық аудиторлық құжаттарды келісу кезінде мемлекеттік аудитордың әдептілігі	
3.4	Мемлекеттік аудитордың тұжырымдарының негізділігі	
3.5	Күрделі проблемаларды елеусіз проблемалардан ажырата білу	
3.6	Проблемалық мәселелерді шешу үшін ұсыныстардың орындылығы	
3.7	Мемлекеттік аудитордың өз іс-әрекеттерін мемлекеттік аудит тобының жетекшісімен келісу	
3.8	Мемлекеттік аудитордың тапсырма нәтижелері бойынша ұсынымдарының дұрыстығы және орындылығы	
3.9	Мемлекеттік аудитордың қандай да бір мәселелер бойынша күмән туындаған кезде әріптестерімен, мемлекеттік аудит тобының жетекшісімен және құзыретті тұлғалармен кеңесе білуі	
4	Кәсіби мінез-құлқы	

4.1	Жұмыс уақытын пайдалануы	
4.2	Өзін-өзі ұйымдастыру	
4.3	Аудит материалдарының жұмыс қағаздарына жазылуы	
4.4	Ауызша келіссөздер жүргізу	
4.5	Бастамашылық	
4.6	Қойылған міндеттерді орындау кезінде шығармашылық тәсіл	
4.7	Жаңа, ерекше жағдайларға тез бейімделу қабілеті	
4.8	Ұқыптылық	
4.9	Аудит объектісінің қызметін білу	
	Қорытынды баға балдарда = өлшемшарттар бойынша балдар сомасы (maximum 145) /бағалау өлшемшарттарының саны (29)	
Мемлекеттік аудит тобы басшысының бағасы (Мемлекеттік аудит тобының жетекшісі болмаған жағдайда , бағалауды ішкі аудит қызметінің басшысы жүргізеді)		
Негізгі күшті жақтары:		
Негізгі осал жақтары:		
Жұмысты жақсарту және одан әрі дамыту бойынша ұсынымдар:		
Қажетті тренингтер/оқу:		
Мемлекеттік аудитордың түсіндірмелері:		
Мемлекеттік аудит тобының жетекшісі 20__жылғы " __ " _____ _____ Қолы		Таныстым: Мемлекеттік аудитор: 20__жылғы " __ " _____ _____ Қолы
ІАҚ басшысы (мемлекеттік аудит тобының жетекшісі болмаған жағдайда) 20__жылғы " __ " _____ Қолы		

"Ішкі аудит қызметтері жұмысының тиімділігін бағалау" ішкі мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандартына
3-қосымша

Нысан

Мемлекеттік аудит тобы басшысы қызметінің тиімділігін бағалау

Бағалау жүргізу күні:	Аудиторлық іс-шараның атауы
Сәйкестендіру	
Мемлекеттік аудит тобы басшысының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса):	
Ішкі аудит қызметі басшысының не оны ауыстыратын тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса):	
Балдар деңгейі: өте жақсы (5), жақсы (4), қанағаттандырылдық (3), жақсарту қажет (2), қолдануға болмайды (1)	

№	Аудитті ұйымдастыру	Балл
1	Аудиторлық тапсырманы жоспарлау	
1.1	Тапсырманы толық және жан-жақты жоспарлауы қамтамасыз ету үшін қажетті құжаттар мен ақпарат көздерін дұрыс айқындау	
1.2	Тапсырманың мақсатын дұрыс айқындау	
1.3	Тапсырманың әдістері мен көлемін дұрыс айқындау	
1.4	Қызметті және бақылаудың негізгі нүктелерін дұрыс талдау	
1.5	Тән тәуекелдерді дұрыс талдау және бағалау	
1.6	Жұмыс уақытының бюджетін дұрыс айқындау	
2	Аудиторлық тапсырманы жүргізу	
2.1	Тапсырманы және тапсырманың мақсаттарын ережеге (аудиторлық тапсырманы орындауға қойылатына талаптарды айқындайтын басқа да құжатқа) сәйкес орындау	
2.2	Тапсырманың белгіленген көлемін , мерзімдері мен кезеңін сақтау	
2.3	Жұмыстағы сәйкессіздіктерді жою , оның ішінде аудиторлық есепті пысықтау уақтылығы мен сапасы	
2.4	Аудиторлық дәлелдемелердің жеткіліктілігі	
2.5	Дайындалған жұмыс құжаттарының толықтығы мен сапасы	
3	Жұмыс құжаттарын ресімдеу және тапсырманың материалдарын іске асыру	
3.1	Мемлекеттік аудит тобының жетекшісі тұжырымдарының негізділігі	
3.2	Күрделі проблемаларды елеусіз проблемалардан ажырата білу	
3.3	Проблемалық мәселелер бойынша жағдайды иелену	
3.4	Тапсырма нәтижелері бойынша уақтылы қысқаша тұжырым (Түйіндеме) дайындау	
3.5	Тапсырманы іске асыру бойынша құжаттарды уақтылы ресімдеу	

3.6	Аудиторлық есепте, түйіндемеде көрсетілген проблемалық мәселелерді шешу бойынша ұсыныстардың орындылығы	
3.7	Тапсырма нәтижелері бойынша ұсынымдардың дұрыстығы және орындылығы	
3.8	Қорытынды баға балдарда = өлшемшарттар бойынша балдар сомасы (maximum 90) /бағалау өлшемшарттарының саны (18)	
Ішкі аудит қызметі басшысының бағасы		
Негізгі күшті жақтары:		
Негізгі осал жақтары:		
Жұмысты жақсарту және одан әрі дамыту бойынша ұсынымдар:		
Қажетті тренингтер/оқу:		
Аудиторлық тапсырма басшысының түсіндірмелері:		
Ішкі аудит қызметінің басшысы не оны ауыстыратын тұлға: 20__ жылғы "___" _____ Қолы _____		Таныстым: Мемлекеттік аудит тобының жетекшісі 20__ жылғы "___" _____ Қолы _____

"Ішкі аудит қызметтері жұмысының тиімділігін бағалау" ішкі мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандартына 4-қосымша
Нысан

20__ жылға ішкі аудит қызметінің мемлекеттік аудиторлары қызметінің сапасын бағалау

№	Қызметінің тиімділігінің негізгі көрсеткіштерінің тізбесі (ҚТНК)	ҚТНК бағасының ең үлкен мөлшері	Мемлекеттік аудитордың тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	Мемлекеттік аудитордың тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	Мемлекеттік аудитордың тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	Мемлекеттік аудитордың тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)
1	Мемлекеттік аудиторлардың этикалық стандарттары сақтауы	25				
1.1.	Айқындылық					
1.2	Тәуелсіздік					
1.3	Құпиялылығы					
1.4	Кәсіби құзыреттілік					

1.5	Объективтілік					
2	Орындалған жұмыстардың сапасы, уақтылығы мен нәтижелілігі, оның ішінде:					
2.1	Мемлекеттік аудитордың аудиторлық тапсырманы жоспарлау рәсімдерін сақтауы	20				
2.1.1	Мемлекеттік аудит тобы басшысының аудиторлық тапсырма мақсаттарын дұрыс айқындауы					
2.1.2	Мемлекеттік аудитордың аудиторлық тапсырманың мақсаттарына қол жеткізуі					
2.1.3	Мемлекеттік аудитордың аудиторлық тапсырманы алдын ала жоспарлау рәсімдерін сақтауы					
2.1.4	Мемлекеттік аудит тобы басшысының аудиторлық тапсырманы орындау үшін ресурстардың жеткіліктілігі н айқындауы					
2.2	Аудиторлық тапсырманы орындау	15				
	Мемлекеттік аудит тобы басшысының					

2.2.1	ж ә н е мемлекеттік аудитордың аудиторлық тапсырманы орындау бойынша ( ) әдіснама бойынша) талаптарды сақтауы					
2.2.2	Аудиторлық қорытындыла р д ы ң мазмұнына әсер ететін і ш к і мемлекеттік аудиттің негізгі нәтижелерін мемлекеттік аудит тобының жетекшісі мен ішкі аудит қызметі басшысының назарына уақтылы жеткізу					
2.2.3	Мемлекеттік аудитордың аудиторлық тапсырманы орындау мерзімдерін сақтауы					
2.3	Аудиторлық есеп	15				
2.3.1	Е г е р аудиторлық есепте елеулі ескертулер болған жағдайда мемлекеттік аудитордың ықтимал қақтығысты жағдайларға дайындық дәрежесі					

2.3.2	Мемлекеттік аудитордың өз көзқарасын қорғай білуі, табандылық және өз күшіне сенімділігі, фактілерді дереу растауға және аудит нәтижелерін тәптіштеуге дайындығы					
2.3.3	Аудиторлық есеппен нысанына белгіленген талаптарды сақтау (әдіснама бойынша)					
2.4	Аудиторлық табулар мен ұсынымдар	15				
2.4.1	Ұсынымдар беру үшін анықталған табуларды (фактілерді) растау үшін ақпараттың жеткіліктілігі, негізділігі					
2.4.2	Ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін арттыру жолдары мен әдістерін жетілдіруге бағытталған ұсынымдардың болуы, маңыздылығы (құндылығы)					
	Ұсынымдардың жағдайды түзету шараларына қатысты шындығында					

2.4.3	пайдалы болуы үшін анықталған табулардың (фактілердің) себептерін айқындау деңгейі					
2.5	Ұсынымдардың орындалуын мониторинг	5				
2.5.1	Ұсынымдардың орындалуына жүйелі мониторинг					
2.6	Жұмыс құжаттамасы	5				
2.6.1	Белгіленген талаптарға сәйкес жұмыс құжаттамасын жүйелеу, сақтау және пайдалану					
	ҚТНК орындау дәрежесі (балдар сомасы)	(100				
	Таныстым (қолы, күні)					

ҚОРЫТЫНДЫ:

_____

_____

_____

Ішкі аудит қызметінің басшысы _____

тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)

20__ жылғы " __ " _____

(қол қойылған күні) (қолы)

"Ішкі аудит қызметтері жұмысының тиімділігін бағалау" ішкі мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандартына
5-қосымша

Ішкі аудит қызметі жүргізетін ішкі аудит қызметінің тиімділігін бағалаудың баллдық жүйесі

№	Өлшемшартта р атауы	Баға				
		5 балл	4 балл	3 балл	2 балл	1 балл
1	Тәуекел деңгейі жоғары мемлекеттік аудит объектілерін жыл сайынғы аудиттермен қамту (ағымдағы жылы тексерулердің жалпы санына 91% қоса алғанда және одан жоғары тәуекел деңгейі жоғары мемлекеттік аудит объектілерін қамту проценті)		71– 90% қоса алғанда	51 – 70% қоса алғанда	31- 50% қоса алғанда	0-30% қоса алғанда
2	Ұсынымдарды орындау дәрежесі (ұсынымдарды орындалу проценті)	ұсынымдардың жалпы санына 85% қоса алғанда және одан жоғары	67– 84% қоса алғанда	49 – 66% қоса алғанда	29–48% қоса алғанда	0-28% қоса алғанда
3	Ішкі аудит қызметі жұмысының тиімділік көрсеткіші*	85% қоса алғанда және одан жоғары	71– 84% қоса алғанда	51- 70% қоса алғанда	31–50% қоса алғанда	0-30% қоса алғанда

Ескертпе

*3-жол "Ішкі аудит қызметтері жұмысының тиімділігін бағалау" ішкі мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандартының 11-тармағы 4) тармақшасында көрсетілген формула бойынша есептеледі.

"Ішкі аудит қызметтері жұмысының тиімділігін бағалау" ішкі мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандартына
6-қосымша

Ішкі аудит қызметі жұмысының тиімділігін бағалау өлшемшарттары

Ескерту. 6-қосымша жаңа редакцияда – ҚР Қаржы министрінің 27.03.2024 № 166 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

№	Бағалау өлшемшарттары	Көрсеткіштер	Балл
1	Тиісті жылға арналған мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесін қалыптастыру	Қазақстан Республикасы Жоғарғы аудиторлық палатасымен, ішкі мемлекеттік аудиттің уәкілетті органымен және облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың тексеру комиссияларымен тексерулердің қайталану фактілерінің Тиісті жылға арналған мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесінде болмауы	10
2	Тиісті жылға арналған Мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесін орындау	Ағымдағы жылы Мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесінде көзделген мемлекеттік аудит объектілерін қамту : Тиісті жылға арналған Мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесін орындамау фактілерінің болмауы; тиісті жылға арналған Мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесін орындамау 1-ден 3-ке дейін; 3-тен 5-ке дейін; 5 және одан көп	15 -5 -7 -10
3	Тиісті жылға арналған Мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесіне өзгерістер енгізу*	Мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесіне енгізілген өзгерістердің саны (мемлекеттік аудит объектілерінің санын азайту): 2-ден 5-ке дейін; 5-тен 7-ге дейін; 7 және одан көп	-2 -5 -7
	Мемлекеттік аудит қорытындылары	Мемлекеттік аудит қорытындылары бойынша қабылданған ұсынымдардың	

4	бойынша қабылданған ұсынымдар, тапсырмалар санынан орындалған ұсынымдар, шешімдер үлесі (орындау мерзімдері басталған)	орындалған тармақтарының үлесі: 70% - дан 80%-ға дейін; 80% - дан 90% - ға дейін; 90% және одан жоғары; 70%-дан кем	5 10 15 -5
5	Қозғалған қылмыстық іс және мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау қорытындылары бойынша сотқа дейінгі тергеп-тексеру шеңберіндегі қаражатты қоспағанда, сондай-ақ ІАҚ аудитінің материалдары бойынша аудит объектілерінің қарсылығы бар қаражатты қоспағанда, мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау қорытындылары бойынша қаражатты өтеу (қалпына келтіру).	Есепті кезеңде бюджетке өтелуге жататын бұзушылықтардың жалпы сомасында бюджетке өтелген бұзушылықтар сомаларының үлес салмағы: 0% - дан 10%-ға дейін; 10%-дан 20 %-ға дейін; 20%-дан 30%-ға дейін; 30%-дан 40%-ға дейін; 40%-дан 50%-ға дейін; 50%-дан 60%-ға дейін; 60%-дан 70%-ға дейін; 70%-дан 80%-ға дейін; 80%-дан 90%-ға дейін; 90%-дан 100%-ға дейін Есепті кезеңде қалпына келтіруге және есепке алу бойынша көрсетуге ж а т а т ы н бұзушылықтардың жалпы сомасында қалпына келтірілген және есепке алу бойынша көрсетілген бұзушылықтар сомасының үлес салмағы: 0%-дан 10%-ға дейін; 10%-дан 20%-ға дейін; 20%-дан 30%-ға дейін; 30%-дан 40%-ға дейін; 40%-дан 50%-ға дейін; 50%-дан 60%-ға дейін; 60%-дан 70%-ға дейін; 70%-дан 80%-ға дейін; 80%-дан 90%-ға дейін; 90%-дан 100%-ға дейін	1 2 3 4 5 6 7 8 9 15 1 2 3 4 5 6 7 8 9 15
6	Ішкі процестерді (бизнес-процестерді) жетілдіру жөнінде ұсыныстар енгізу және қабылдау**	Ішкі процестерді (бизнес-процестерді) жетілдіру жөнінде енгізілген және қабылданған ұсыныстар саны	Әрбір қабылданған ұсыныс үшін плюс 1 (ең жоғары - 15)

7	"Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 39-бабы 8-тармағында көзделген негіздер бойынша мемлекеттік аудитор сертификатын кері қайтарып алу	Мемлекеттік аудитор сертификаты кері қайтарып алынған ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің саны	Әрбір жағдай үшін -10
8	Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау стандарттарына сәйкес келмейтін құжаттардың болуы	Ішкі мемлекеттік аудит жөніндегі уәкілетті орган жүргізген сапаны бақылау нәтижелері бойынша Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау стандарттарына сәйкес келмейтін аудит материалдарының саны: 1 материал; 2-ден 3 материалға дейін; 4 материалдардан және одан да көп	- 5 - 7 - 10
9	Ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің құқыққа қарсы әрекеттеріне жүгіну жағдайларын растау	Ішкі аудит жөніндегі уәкілетті органға келіп түскен ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің құқыққа қарсы әрекеттеріне жасалған өтініштердің расталған жағдайларының саны	Әрбір жағдай үшін - 5
10	Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарының Үйлестіру кеңесі шешімдерінің толықтығы, сапасы және уақтылы орындалуы	Үйлестіру кеңесінің шешімдерін орындамау, уақтылы және/немесе сапалы орындамау фактілерінің болмауы	10
		Үйлестіру кеңесінің шешімдерін орындамау фактілерінің болуы: 1-2 факт; 3-5 факт; 5-тен астам факт	-5 -8 -10
		Үйлестіру кеңесінің шешімдерін уақтылы және / немесе сапалы орындамау фактілерінің болуы: 1-2 факт; 3-5 факт; 5-тен астам факт	-5 -8 -10
		Жүргізілген аудиттердің жалпы санына тиімділік	

11	Тиімділік аудитін жүргізу	аудитін үлес салмағы 30% немесе одан да көп	5
12	Электрондық ішкі мемлекеттік аудитін жүргізу	Жүргізілген аудиттердің жалпы санына электрондық түрде аудиторлық іс-шаралардың үлес салмағы: 30%-дан 60%-ға дейін; 60%-дан 90%-ға дейін; 90% және одан жоғары	5 10 15
13	Ішкі мемлекеттік аудит жөніндегі уәкілетті орган жүргізетін ІАҚ құрамына кіретін мемлекеттік органның қаржылық есептілік аудитіне ІАҚ қатысуы (Ішкі мемлекеттік аудит жөніндегі уәкілетті органның сұрау салуы болған кезде)	Қатысу	5
		Қатыспау (Ішкі мемлекеттік аудит жөніндегі уәкілетті органның сұрау салуы болған кезде)	0
14	Мемлекеттік аудит материалдарын уәкілетті органның электрондық құжат айналымы жүйесіне уақтылы енгізу (Қаржылық бақылау. Тәуекелдерді басқару жүйесі)	"Тәуекелдерді басқару жүйесі. Қаржылық бақылау" кіші жүйесіне мемлекеттік аудит туралы заңнаманың белгіленген талаптарына сәйкес (материалдарды енгізудің толықтығы) есепті жылдағы аудиторлық іс-шаралар санынан мемлекеттік аудит істерінің уақтылы енгізілмеген материалдарының үлесі 70%-дан кем	-5
15	Төлеу мерзімі басталған, сондай-ақ заңнамада белгіленген тәртіппен мәжбүрлеп өндіріп алуға берілген әкімшілік айыппұлдардың сомаларын бюджет кірісіне өндіріп алу	Төлеу мерзімі басталған есепті кезеңде және соттар шығарған, сондай-ақ заңнамада белгіленген тәртіппен мәжбүрлеп өндіріп алуға берілген қаулыларда салынған айыппұлдардың жалпы сомасындағы бюджет кірісіне өндіріп алынған әкімшілік айыппұлдар сомаларының үлес салмағы: 50%-ге дейін; 50%-дан 60%-ға дейін;	0 1 2 3

		60%-дан 70%-ға дейін; 70%-дан 80%-ға дейін; 80%-дан 90%-ға дейін; 90%-дан 100%-ға дейін	4 5
16	Құқық қорғау органдарына берілген ІАҚ материалдары бойынша соттардың талап-арыздарын қанағаттандыруы	Құқық қорғау органдарына жіберілген материалдар бойынша есепті кезеңде ІАҚ материалдары бойынша соттар қанағаттандырған талап қоюлардың үлес салмағы: 0%-дан 20%-ға дейін; 20%-дан 40%-ға дейін; 40%-дан 60%-ға дейін; 60%-дан 80%-ға дейін; 80%-дан 100%-ға дейін	1 2 3 4 5
17	Аудит объектісінің анықталған бұзушылықтарды жою туралы шешімдерді орындауына бақылаудың болмауы	Әрбір жағдай үшін	-1

Ескертпе:

* Карантиндік және басқа да шектеу шаралары енгізілген жағдайда бұл өлшем бағалауға жатпайды.

** Ішкі процестер (бизнес-процестер) – белгілі бір міндеттер мен мақсаттарға қол жеткізуге бағытталған өзара байланысты іс-шаралар немесе жұмыстар жиынтығы.

Ішкі процестерді (бизнес-процестерді) жетілдіру жөніндегі ІАҚ ұсыныстары:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуді;

2) тиісті уәкілетті орган қабылдаған қызметті жақсартуды қамтиды;

3) облыс әкімімен қабылданатын және жергілікті атқарушы органның басшысына орындауға жолданатын жергілікті атқарушы органның қызметін жетілдіру және сәйкестендіру жөніндегі ұсыныстар.

Бұл ретте, мемлекеттік аудит объектілеріне жіберілген ұсынымдар осы өлшемшарт бойынша есепке алынуға жатпайды.

"Ішкі аудит қызметтері
жұмысының тиімділігін
бағалау" ішкі мемлекеттік
аудиттің және қаржылық
бақылаудың рәсімдік
стандартына
7-қосымша
Нысан

Ішкі аудит қызметтерінің жұмысын бағалаудың бағыттары мен өлшемшарттары бойынша бағалаудың салыстырма кестесі

№	Бағалау бағыттары мен өлшемшарттары	Ішкі аудит қызметі бөлінісінде бағалау нәтижелері					
ЖИЫНЫ							

"Ішкі аудит қызметтері жұмысының тиімділігін бағалау" ішкі мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандартына 8-қосымша

Уәкілетті органның бағалауын жүргізу кезеңдері

1. Уәкілетті органның бағалауын ұйымдастыру.
  - 1.1. Уәкілетті органның бағалау жүргізуін дайындалу.
    - 1.1.1. Уәкілетті органның бағалауды жүргізуіне жоспарланған тәуекелдерді талдау.
      - 1.1.2. Ішкі аудит қызметі (бұдан әрі - ІАҚ) жұмысының тиімділігін бағалауды талдау;
        - 1.1.3. Алдыңғы кезеңдерде жүргізілген сыртқы бағалау нәтижелерін талдау;
        - 1.1.4. Нормативтік құқықтық базаны талдау.
        - 1.1.5 Уәкілетті органның бағалауын жүргізу туралы хабарламаны ол басталғанға дейін он күнтізбелік күн ішінде;
        - 1.1.6. Уәкілетті органның бағалау жүргізуі туралы бағдарламаны әзірлеу, жұмыс тобы құрамын анықтау, уәкілетті органның бағалау жүргізуі бағыттарын дайындау.
      - 1.2. Уәкілетті органның бағалауын жүргізу.
        - 1.2.1. Ішкі аудит қызметі (бұдан әрі – ІАҚ) құрылған мемлекеттік органға уәкілетті органның бағалау жүргізуі туралы бағдарламаны ұсыну;
        - 1.2.2. Бағдарлама мәселелеріне сәйкес уәкілетті органның бағалау жүргізуі;
          - 1.2.3. Бұзушылықтар туарлы куаландыратын құжаттар мен түсіндірмелер көшірмелерінің есеп материалдарына қосу (аудиторлық дәлелдемелер);
          - 1.2.4. Қажет болғанда уәкілетті органның бағалау жүргізу мерзімін он жұмыскүнінен аспайтын мерзімге ұзарту.
  2. Уәкілетті органның бағалау нәтижелерін ресімдеу.
    - 2.1. Есеп жобасын және хаттаманы жасау (2 данада).
    - 2.2. Уәкілетті органның бағалау нәтижелері туралы есепті талқылау (уәкілетті органның лауазымды тұлғалары, ІАҚ басшысы).
    - 2.3. Хаттамаға қол қою.

2.4. Уәкілетті органның бағалау бойынша есепті (қосымшаларымен есепті, түсініктемелерді және өзгені) хаттамаға қол қойғаннан кейін бес жұмыс күні ішінде ұсынуы;

2.5. Уәкілетті органның бағалауын жүргізу функциясы жүктелген уәкілетті органның құрылымдық бөлімшесінің есепке алу журналында тіркеуі.

3. Уәкілетті органның бағалауды жүргізу нәтижелерін іске асыру және анықталған кемшіліктер мен бұзушылықтарды жоюға, ұсынымдардың орындалу жай-күйінің мониторингі:

3.1. ІАҚ құрылған мемлекеттік органға ішкі мемлекеттік аудиттің сапасын арттыруға, анықталған кемшіліктер мен бұзушылықтарды жоюға, болашақ қызметінде олардың алдын алуға қатысты ұсыныстарды дайындау және беру. Уәкілетті органға бұзушылықтар мен ақауларды бұзу жағдайы туралы ақпаратты ұсыну мерзімін белгілеу ;

3.2. Ұсынымдардың орындалу жай-күйінің мониторингі (олардың толық орындалуына дейін) және ұсынылған іс-шаралардың іске асырылу нәтижелерін бақылауды жүргізу.

Бұл процесс мынадай тәсілдермен жүзеге асырылады: АҚ мамандарымен тұрақты қарым-қатынас, іскерлік хат алмасу және уәкілетті органның ІАҚ-пен өзара іс-қимылының басқа да нысандары нысанында ұсынымдардың орындалуына талдау жүргізу;

ІАҚ құрылған мемлекеттік органға мерзімді ескертулер, сұрау салулар жіберу;

ІАҚ құрылған мемлекеттік органның бұзушылықтар мен кемшіліктерді жоюының жай-күйін бақылау үшін уәкілетті органның жоспарлы/жоспардан тыс бағалауларды тағайындауы.

"Ішкі аудит қызметтері
жұмысының тиімділігін
бағалау" ішкі мемлекеттік
аудиттің және қаржылық
бақылаудың рәсімдік
стандартына
9-қосымша

Ішкі аудит қызметтерін тәуекелге бағдарланған іріктеу моделі

Жүйе, ішкі мемлекеттік аудит уәкілетті органының бағалауларды жоспарлау кезінде Ішкі аудит қызметтерін (бұдан әрі - ІАҚ) іріктеуге бірыңғай тәсілдерді қамтамасыз ету мақсатында әзірленді.

ІАҚ бағалаудың бағдарланған іріктеуіне тәуекел рәсімі уәкілетті органның жұмыс жоспарларын (бұдан әрі - жоспарлар) ішкі мемлекеттік аудит уәкілетті органының

бағалауларды жүргізу бөлігінде қалыптастыру кезінде өздерінің қызметінде ең жоғары тәуекелдер қызметін іріктеу мақсатында тәуекелдерге талдау және оларды бағалау негізінде жүзеге асырылады.

Тәуекелдерді бағалау екі негізгі көрсеткіштер бойынша: тәуекелдерді өлшемдерінің нақты көрсеткіштері (өлшемшарттар) бойынша әрбір ІАҚ бойынша анықталатын тәуекел дәрежесімен және тұрақты шама (кесте) болатын және тәуекелдердің басымдылықтың шкаласын орнататын тәуекелдің мәнділік деңгейімен жүзеге асырылады.

Осы модель шегінде тәуекел дәрежесі үш деңгейлі шәкілмен бағаланады: төмен деңгей, орташа және жоғары. Бұл ретте, мәнділік тұрақты, белгілі шама болып табылатындықтан әр бағалау объектісі нақты әрқайсысының тәуекел дәрежесімен бағаланады.

Жалпы баллдар сомасы мынадай формула бойынша анықталады:

$R_{\text{сом}} = (R1 + R2 + R3 + R4) \times 3 + (R5 + \dots + R9) \times 2 + (R10 + \dots + R13) \times 1$, мұнда

$R_{\text{сом}}$ – әрбір бағыныстағы субъектінің жалпы бағасы;

R1-13 – 1-ден 3-гі шәкіл бойынша әрбір нақты тәуекелді осы тәуекелдің

Кестесіне сәйкес мәндік дәрежесінің тиісті баллына көбейтілген бағасы.

Олардың мәндік деңгейіне тәуекелдер бөлінеді:

жоғары (3 балл) – жалпы бағаланатын объектінің қызметін сипаттайтын және оның қорытындыларына ІАҚ әсері бар жүйелі ұйымдастырушылық және қаржылық тәуекелдер;

орташа (2 балл) - ұйымдастыру тәуекелдері;

төмен (1 балл) - функционалдық тәуекелдері (аудит процесінің тәуекелдері).

Жүйелік тәуекелдер тобы бағыныстағы субъектісі туралы сыртқы ақпаратына, атап айтқанда нормативтік - құқықтық ортаның институционалдық және функционалдық, қаржы - экономикалық көрсеткіштері, сыртқы бақылау қорытындылары (өзге бақылау органдардың бақылау іс-шаралары), сондай-ақ, өтініштерді, шағымдарды, бұқаралық ақпарат құралдарындағы ақпаратты және басқа талдау қорытындылары бойынша анықталады. Олар ІАҚ жұмысының тиімділігін олардың бағаланатын объекті жұмысының жалпы мемлекеттік қорытындыларына әсерін сипаттайды және ең жоғары басымдылығы бар.

Ұйымдастыру тәуекелдері тобы бағалайтын объектінің ІАҚ жұмыс істеу ұйымдастыру-құқықтық негіздеріне және оның кадрлық қамтамасыз етілуіне талдау және мониторинг жүргізу арқылы анықталады. Олар мемлекеттік орган басшылығының тиісті орган жүйесіндегі ішкі бақылау және ішкі аудитті ұйымдастыру проблемасына қатынасын, саладағы қаржылық-бюджеттік тәртіптің жеке жағдайына жауапкершілігін түсінуін сипаттайды.

Функционалдық тәуекелдер тобы ІАҚ жұмысы қорытындылары туралы мерзімді есептіліктерін талдау және жалпылау, олардың қызметін, іскери хат алмасу және жеке

сұхбаттасу жоспарларын келісу, ІАҚ басшылары мен қызметкерлеріне сауалнама жүргізу, іскерлік хат және жеке қарым-қатынас негізінде ІАҚ қызметіне тұрақты камералдық бақылау жүргізу арқылы анықталады. Олар, ІАҚ қызметінің барлық негізгі аспектілерін, ІАҚ басшылығының және қызметкерлерінің осы мәселелер бойынша нормативтік құқықтық актілері талаптарының сақталуын сипаттайды.

Жоспарлау кезінде бағаланатын объектілер қызметінің алдыңғы үш-бес жылғы нәтижелері бойынша (есептіліктің жалпы көрсеткіштері бойынша және/немесе тәуекелге байланысты есепті кезеңнің тиісті күніндегі (күндеріндегі) жағдай бойынша) көрсеткіштер ескеріледі.

Кестеде көрсетілген барлық тәуекелдер тізбесі неғұрлым таратылған тәуекелдерді санамалайды. Тәуекелдер тізбесі тұрақты (жылына кемінде бір рет) қарауға және жаңартуға жатады.

Объектілерді іріктеу процесінде Кестеде келтірілген тәуекелдердің барлығы бойынша бағалау жолымен олардың әрқайсысы бойынша баллдардың жалпы сомасы айқындалады.

Ең жоғары балл санын жинақтаған бағалау объектілері объектілерді жоспарға іріктеу процесін жүзеге асыру кезінде неғұрлым басым болып табылады. Бұл ретте, баллдар сомасы бірдей болған кезде жоспарға қосу үшін ең алдымен жоғары деңгейдегі тәуекелдер саны неғұрлым жоғары болып табылатын объектіге басымдық беріледі.

Бағалау рәсімінен кейін жоспарға іріктелген бағалау объектілерінің тізбесін сапаға уәкілетті органның бағалау жүргізуінің белгіленген кезең-кезеңдігін қамтамасыз ету қажеттігін ескере отырып, түзетіледі.

Кесте

I мәнділік деңгейі (3 балл) Жүйелік және қаржылық тәуекелдер

1-тәуекел (R1)

Тәуекел	Тәуекелдер өлшемшарттары	Тәуекел дәрежесі	Баға
Ұйымдық құрылымы, бақыланатын субъектінің саны, ресурстар көлемі, оның ішінде бюджеттік жұмсалымдар және ашық бөлінген қаражат,	Бағылаудағы саласы үлкен күрделі құрылымды, бақылау аясы үлкен, ресурстар көлемі, бюджеттік жұмсалымдар және ашық бөлінген қаражат, бюджеттік бағдарламалар қызметінің функционалдық бағыттарының саны және басқа мемлекеттік сектор органдары	жоғары	3
	Ресурстар көлемінің деңгейі орташа бақыланатын бюджеттік жұмсалымдар және ашық		

функционалдық қызмет бағыттарының, бюджеттік бағдарламалардың саны, Көрсеткіш бағалау уақытында анықталады және соңғы 3 жылғы ақпаратты ескереді	бөлінген қаражат, бюджеттік бағдарламалар қызметінің функционалдық бағыттарының саны және басқа мемлекеттік сектор органдары	орташа	2
	Ресурстар көлемінің деңгейі саламен бақыланатын және саны аз, бюджеттік жұмсалымдар және ашық бөлінген қаражат бюджеттік бағдарламалар қызметінің функционалдық бағыттарының саны және басқа мемлекеттік сектор органдары	төмен	1

2 -тәуекел (R2)

Тәуекел	Тәуекелдер өлшемшарттары	Тәуекел дәрежесі	Баға
Көлемі, құрылымы, мәні және мемлекеттік органдардағы, оның аумақтық бөлімшелеріндегі, ведомстволық бағыныстағы ұйымдарда, оның ішінде оның ІАҚ қызметі нәтижелерімен арақатынасында мемлекеттік аудит органдары анықтаған бұзушылықтар серпіні Көрсеткішті есептеу кезінде индексі соңғы 3-5 жыл ішіндегі ақпарат ескеріледі	Мемлекеттік органда, оның аумақтық бөлімшелерінде, ведомстволық бағыныстағы ұйымдарында мемлекеттік аудит органдарының: ресурстар көлемдерімен арақатынасындағы бұзушылықтардың айтарлықтай сомасын, оның ішінде бюджеттік жұмсалымдар мен ашық бөлінген қаражатты; теріс пайдаланудың ауқымды сұлбаларын, бюджет қаражатының тиімсіз, негізсіз пайдаланылуының, бұзушылықтар көлемінің өсу серпінінің тұрақтылығының себебі болған жалпы құрылымда бұзушылықтардың айтарлықтай санының анықталған бұзушылық құрылымында болуы;	жоғары	3
	Бұзушылықтардың орташа деңгейі, бұл үшін		

	"жоғары" тәуекел өлшемшарттарының айқындалған белгілі бір факторларының болуы	орташа	2
	Елеусіз бұзушылықтар, осы тәуекел өлшемшарттарында " жоғары" және "төмен" анықталған факторлардың болуы	төмен	1

3- тәуекел (R3)

Тәуекел	Тәуекелдер өлшемшарттары	Тәуекел дәрежесі	Баға
Құқық қорғау және бақылаушы органдардың өтініштерінің, шағымдарының, ақпаратының, Үкіметтің сын ескертулерінің, БАҚ-та көрсетілген жағымсыз фактілердің және басқа болуы Индикаторы анықтау кезінде соңғы 3-5 жыл ішіндегі ақпарат ескеріледі	Мұндай фактілердің 2-ден көп болуы	жоғары	3
	1-2 фактілердің болуы	орташа	2
	Мұндай фактілердің болмауы	төмен	1

4-тәуекел (R4)

Тәуекел	Тәуекелдер өлшемшарттары	Тәуекел дәрежесі	Баға
Сапаны сырттай бақылау нәтижелері Көрсеткіш бағалау сәтінде айқындалады және соңғы 3 жылдағы ақпарат ескеріледі	Көптеген құрауыштар бойынша теріс бағалау; сапаны іштей бақылаудың дұрыс емес фактілері анықталған	жоғары	3
	Жекелеген құрауыштар бойынша теріс бағалау	орташа	2
	Сапаны жоғары және сенімді бағалау	төмен	1

II мәнділік деңгейі (2 балл)

Ұйымдастырушылық тәуекелдер

5-тәуекел (R5)

Тәуекел	Тәуекелдер өлшемшарттары	Тәуекел дәрежесі	Баға
	ІАҚ оның саны мен мәртебесіне сүйене отырып, саладағы қаржы-бюджеттік тәртіптің жәй-күйіне мүлдем ықпал етпейді;		3

Мемлекеттік органның, оның бақылаудағы желісінің ІАҚ мәртебесі, құрылымы мен саны; ІАҚ санының негізсіз қысқаруы Көрсеткіш бағалау сәтіндегі соңғы есеп бойынша айқындалады және өзгерстердің камералдық бақылау деректері ескеріледі	ІАҚ санын негізсіз қысқарту фактілерінің болуы	жоғары	
	Қызметтің саны мұндай арақатынасты қамтамасыз етпейді немесе оның мәртебесі немесе құрылымы органның ауқымына сәйкес келмейді	орташа	2
	Тиісінше мәртебе мен қызмет құрылымы кезінде (10 аудитор – 10 бақылаудағы ұйымдардың/бюджеттік бағдарламалардың, орган функциясының) арақатынасы шегіндегі қызмет саны	төмен	1

6-тәуекел (R6)

Тәуекел	Тәуекелдер өлшемшарттары	Тәуекел дәрежесі	Баға
ІАҚ ұйымдық және функционалдық тәуелсіздіктің болмауы Көрсеткіш бағалау сәтінде анықталады	Санамаланған көптеген кемшіліктердің болуы: ІАҚ дербес еместігі; Басқа да дербес емес функциялармен жасанды бірігіу; Бөлімшелер үшін тән емес функциялармен жүктелу; Бөлімшенің қызметіне үшінші тұлғалардың араласу фактілерінің болуы; Бағылаудағы субъектінің басшысына тікелей емес бағыну; Бөлімше басшысы бақылауға бағынысты субъектінің басшысына тікелей қолжетімділікке ие емес	жоғары	3
	Осындай осы тәуекелдердің жоғары өлшемшарттарында келтірілген бірлі-жарым фактілердің болуы, оның үстіне қызметтің ұйымдастырушылық және функционалдық тәуелсіздігіне ерекше қатер төндірмейді.	орташа	2

	Осы мәселелер бойынша нормативтік құқықтық актілердің талаптарға толық сәйкес келуі	төмен	1
--	---	-------	---

7-тәуекел (R7)

Тәуекел	Тәуекелдер өлшемшарттары	Тәуекел дәрежесі	Баға
Қызметтің толысқан деңгейі (қашан құрылған), кадр саясатының тұрақтылығы, бөлімшелердің жинақталуы, персоналдың біліктілік талаптарына сәйкестігі Көрсеткіш бағалау сәтінде анықталады және соңғы 3 жылда ақпарат ескеріледі	Санамаланған көптеген аспектілердің болуы: Жақында құрылған ІАҚ; Бөлімше басшысының жиі өзгеруі; Персоналға қойылатын біліктілік талаптарын елемеу; Бөлімше және персонал басшысының мамандығы бойынша елеусіз жұмыс өтілі; Қызметтің елеулі жете жинақталмауы	жоғары	3
	Осы тәуекелдің "жоғары" өлшемшартында келтірілгендердің ішінен тек жекелеген аспектілердің, оның үстіне ІАҚ функциясының сапасына айтарлықтай ықпал етпейтіндердің болуы	орташа	2
	Мұндай аспектілердің болмауы	төмен	1

8-тәуекел (R8)

Тәуекел	Тәуекелдер өлшемшарттары	Тәуекел дәрежесі	Баға
Басшы бекітпеген қамтамасыз ету бағдарламасының және ішкі мемлекеттік аудит сапасын арттырудың болмауы; оның орындалмауы; сапаны мерзімді ішкі бағалаудың жүргізілмеуі Көрсеткіш бағалау сәтінде анықталады және соңғы 3 жылда ақпарат ескеріледі	Бағдарламаның болмауы және сапаға мерзімді ішкі бағалаудың жүргізілмеуі	жоғары	3
	Бағдарламада кемшіліктер бар немесе оны бақыланатын субъектінің басшысы бекіткен жоқ; ішкі сапаны бағалау сирек және/немесе ресми жүргізіледі	орташа	2
	Жұмыстың бұл учаскесі осы мәселелер бойынша нормативтік құқықтық актілердің талаптарына әбден сәйкес келеді	төмен	1

9-тәуекел (R9)

--	--	--	--

Тәуекел	Тәуекелдер өлшемшарттары	Тәуекел дәрежесі	Баға
Уәкілетті органмен, оның ішінде уәкілетті орган жүргізген бағалаулар нәтижелері бойынша уәкілетті орган ұсынған талаптар мен ұсынымдарды іске асыру бойынша жұмысты ұйымдастыру бөлігінде тиісінше өзара іс-қимыл жасамау Көрсеткішті анықтаған кезде соңғы 3-5 жыл үшін ақпарат ескеріледі	Уәкілетті органдардың өтініштерін/сұрау салуларын жүйелі түрде елемеу; сұрау салу бойынша, оның ішінде уәкілетті органның бағалау жүргізу нәтижелері бойынша уәкілетті орган ұсынған талаптар мен ұсынымдарды іске асыру бойынша жұмысқа қатысты ресми, сапасыз ақпаратты ұсыну	жоғары	3
	Мұндай фактілердің жекелеген жағдайлары	орташа	2
	Мұндай фактілердің болмауы	төмен	1

III мәнділік деңгейі (1 балл) Функционалдық тәуекелдер 10-тәуекел (R10)

Тәуекел	Тәуекелдер өлшемшарттары	Тәуекел дәрежесі	Баға
Ішкі мемлекеттік аудит жүргізу және ішкі аудит қызметінің қаржылық бақылау қағидаларының, этикалық кодекстің, осы мәселелер бойынша басқа да нормативтік құқықтық құжаттар талаптарын ІАҚ қызметінің сәйкес келмеу фактілерінің болуы Көрсеткішті анықтау кезінде соңғы 3-5 жылдағы ақпарат ескеріледі	Мемлекеттік аудит пен қаржылық бақылау стандарттарына сәйкес келмейді деп танылған аудит материалдарының айтарлықтай саны;	жоғары	3
	Бұзушылықтардың жеке жағдайлары	орташа	2
	Мұндай фактілердің болмауы	төмен	1

11-тәуекел (R11)

Тәуекел	Тәуекелдер өлшемшарттары	Тәуекел дәрежесі	Баға
Ішкі мемлекеттік аудиттерді сапасыз жоспарлау; жоспардың орындалмауы	Тиісті жылға мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесін қалыптастыру кезінде тәуекелдерді басқару жүйесін қолданбау Аудит объектілерінің тізбесіне жиі негізсіз өзгерістер енгізу және олардың орындалмауы	Жоғары	3

Индексі ақпарат соңғы 3-5 жылда енгізілген анықтау кезінде	Жоспарлауда бірыңғай кемшіліктердің болуы	орташа	2
	Мұндай фактілердің болмауы	төмен	1

12-тәуекел (R12)

Тәуекел	Тәуекелдер өлшемшарттары	Тәуекел дәрежесі	Баға
Жұмыстың нәтижелілігін төмендету серпіні; Ішкі мемлекеттік аудит нәтижелері бойынша сапасы төмен ұсынымдар; Оларды енгізу мониторингі рәсімдерінің болмауы Көрсеткішті анықтау кезінде соңғы 3-5 жылдағы ақпарат ескеріледі	Жұмыстың нәтижелілігінің нашарлауының тұрақты және мәнді серпіні	жоғары	3
	Көрсеткіштер ауытқуының елеусіз фактілері, жұмыстың төмен жалпы нәтижелілігі; Ұсынылатын ұсынымдардың жекелеген кемшіліктері	орташа	2
	Жұмыс нәтижелілігінің тұрақты жоғары көрсеткіштері; ұсынымның жоғары сапасы	төмен	1

13-тәуекел (R13)

Тәуекел	Тәуекелдер өлшемшарттары	Тәуекел дәрежесі	Баға
Уәкілетті органға ұсынылатын ақпараттың дұрыс болмауы Көрсеткішті анықтау кезінде соңғы 3-5 жылдағы ақпарат ескеріледі	Есептіліктің уәкілетті органына берілетін көптеген фактілер санының дұрыс болмауы	жоғары	3
	Берілетін есептілік көрсеткіштерінің кейбір дұрыс емес фактілері	орташа	2
	Мұндай фактілердің болмауы	төмен	1

"Ішкі аудит қызметтері жұмысының тиімділігін бағалау" ішкі мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандартына
10-қосымша
Нысан
Бекітемін:

_____
(лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты болған кезде), қолы)
20__ жыл _____

Уәкілетті органның жоспарлы тәртіппен бағалау жүргізуі туралы бағдарлама

(ішкі аудит қызметі құрылған мемлекеттік органның атауы)

I. Уәкілетті органның бағалау жүргізу мақсаты:

Уәкілетті органның бағалау жүргізу мақсаты:

Бағалау объектісі: _____

Бағалау мәні: _____

II. Уәкілетті органның бағалауымен қамтылатын салалар: _____

III. Уәкілетті органның бағалау жүргізу әдістемесі: _____

IV. Уәкілетті органның бағалау ауқымы

1. Бағаланатын мерзім: _____

2. Уәкілетті органның бағалау мерзімі: _____

3. Уәкілетті органның бағалау көлемі: _____

(Уәкілетті органның бағалауымен қамтылған ішкі мемлекеттік аудит материалдар санын көрсетіңіз)

4. |Аудиторлық топ құрамы:

№ р/с	Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	Лауазымы	Бағалау тобындағы рөлі

V. Уәкілетті органның бағалау жүргізу кестесі

№ р/б	Уәкілетті органның бағалау мерзімі	Қызмет түрі	Жауапты орындаушы
I. Бағдарламаны әзірлеу кезеңі			
II. Ақпаратты алдын ала талдау кезеңі			
III. Бағалауды жүргізу кезеңі			
IV. Есепті әзірлеу және келісу кезеңі			

VI. Күтілетін нәтижелер Уәкілетті органның бағалау нәтижесі: _____

Уәкілетті органның бағалау нәтижелері бойынша есеп дайындау Ішкі аудит қызметінің

басшысы _____

(тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), қолы)

"Ішкі аудит қызметтері
жұмысының тиімділігін
бағалау" ішкі мемлекеттік
аудиттің және қаржылық
бақылаудың рәсімдік
стандартына
11-қосымша
Нысан

Ішкі мемлекеттік аудит сапасын бағалаудың өлшемшарттары

А. Ішкі аудит қызметінің (бұдан әрі - ІАҚ) жұмыс істеуінің ұйымдық-құқықтық негіздерін бағалау

А1. ІАҚ басшысының ІАҚ құрылған мемлекеттік органның басшысымен өзара іс-қимылы

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)
ІАҚ тікелей мемлекеттік орган басшысына бағынады ма?	
ІАҚ басшысы мемлекеттік органның алқалы органының мүшесі болып табылады ма?	
ІАҚ басшысы мемлекеттік органдағы ұйымдастырушылық өзгерістер және басқа да негізгі мәселелерге қатысты ақпаратты уақтылы алады ма?	
ІАҚ туралы ережеде (өзге де ішкі құжаттарда) мемлекеттік органның басшысы мен ІАҚ басшысы арасындағы қарым-қатынастар, міндеттер, өкілеттері мен қызметі жауапкершілігінің салалары анықталған ба?	
Мемлекеттік орган басшысымен ІАҚ туралы ережеде бекітілген бе? Ол үнемі қайта қаралады ма және дәлденеді ме?	
Мемлекеттік органның басшысы аудит объектілерін және ішкі мемлекеттік аудит процестері тізбесін бекітеді ме?	
ІАҚ басшысы қызметі жұмысының қорытындысы туралы мемлекеттік органның басшысына тікелей есеп береді ме?	
Аудиторлық ұсыныстарды енгізу үшін мемлекеттік орган басшылығы қажетті шаралар қабылдайды ма?	
Жиыны:	
"Иә" -	
"Жоқ" -	
"Жауап жоқ" -	

А2. ІАҚ құрылымы мен саны, оның тәуелсіздігі

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар

ІАҚ құрылымы мен саны оның аудит объектілеріне қатынасын алғанда ішкі мемлекеттік аудит функцияларын іске асыру тиімділігін қамтамасыз ете алады ма?		
ІАҚ мемлекеттік органның тәуелсіз бөлімшесі болып табылады ма?		
ІАҚ туралы ережеде бөлімшеге бекітілген ішкі мемлекеттік аудит қызметімен үйлеспейтін және/немесе тән емес функциялар қамтылады ма?		
ІАҚ немесе оның жекелеген қызметкерлері бөлімшеге бекітілген ішкі мемлекеттік аудит қызметімен үйлеспейтін және/немесе тән емес функцияларды іс жүзінде жүргізеді ме?		
Ережеде немесе ішкі мемлекеттік аудит мәселелері бойынша басқа құжаттарда мемлекеттік аудитордың қызметіне үшінші тұлғалардың араласпауына ден қою (қорғау) шаралары көзделген бе?		
ІАҚ қызметіне үшінші тұлғалардың араласуы туралы дәлелдер бар ма?		
Жекелеген аудиторлардың берген тапсырмаларды орындауы кезінде мүдделер қақтығысының алдын алу шаралары ішкі құжаттармен көзделген бе?		
Практикада мүдделер қақтығыстарының фактілері бар ма және ІАҚ басшысы осындай фактілерді болдырмау мақсатында шаралар қолданады ма?		
Жиыны:		
"Иә" -		
"Жоқ" -		
"Жауап жоқ" -		

Бағалау деңгейін анықтау (A1+A2)

төмен – 0% - 19% қоса алғанда;

орташадан төмен – 20% - 39% қоса алғанда;

орташа – 40% - 59% қоса алғанда;

орташадан жоғары – 60% - 79% қоса алғанда;

жоғары – 80% - 100% қоса алғанда.

Ескертпе:

Бағалау деңгейін есептеу ұсынылған сұрақтар тізбесінен шартты оң жауаптардың пайыздық үлесін анықтау жолымен жүргізіледі. "Жауап жоқ" нұсқасы болған кезде осы сұрақ бағалау сұрақтарының жиынтығына енгізілмейді.

ІАҚ жұмыс істеуінің ұйымдастырулық-құқықтық негіздерін бағалау қорытындылары (А1+А2)

Тиімділік деңгейі				
төмен (1 балл)	ортадан төмен (2 балл)	орташа (3 балл)	ортадан жоғары (4 балл)	жоғары (5 балл)
Мемлекеттік орган басшылығы сеніп тапсырылған салада ішкі бақылауды және ішкі мемлекеттік аудиті қамтамасыз етуде өзінің рөлі туралы түсінігін қалыптастырады. ІАҚ бар құрылымы мен саны салада жүйелі ішкі мемлекеттік аудитті қамтамасыз ете алмайды және ондағы қаржы-бюджеттік тәртіпке әсер етпейді.	Мемлекеттік орган басшылығы ІАҚ функцияларын тиімді іске асыру үшін жекелеген қадамдар жасайды және жоспарлар енгізеді. Алайда, қолданыстағы ІАҚ құрылымы мен саны жекелеген еңсіз міндеттерді шешуге мүмкіндік береді және жалпы жүйеге әсер етпейді.	Мемлекеттік орган басшылығы ІАҚ функциясын іске асыруға мүмкіндік беретін жағдайларды жасады. Сонымен қатар, оны жүзеге асыру және дамыту толықтығын шектейтін ұйымдастырушылық-функционалдық бірқатар кемшіліктер бар.	Мемлекеттік орган басшылығы ІАҚ рөлін жақсы түсінеді және ішкі мемлекеттік аудиттен мемлекеттік органның қызметі мақсаттарына қол жеткізуден, тәуекелдерді басқарудан, барлық деңгейдегі бақылаудан табыс алуға мүдделі. Сонымен қатар, ұйымдастыру жүйесінде ІАҚ функциясын дамыту үшін резервтер бар.	І Мемлекеттік орган басшылығымен ішкі мемлекеттік аудит саладағы қаржылық бақылау және басқару негізгі құралы ретінде қабылдайды. ІАҚ мемлекеттік орган жүйесінде сапалы, жүйелі ішкі мемлекеттік аудитті қамтамасыз етеді, танылған және стратегиялық деңгейде тиімді тартылған.
Дәлелділік базасы:				

В. ІАҚ кадр саясатын бағалау

В1. Кәсіби әдеп қағидалары талаптарының сақталуы тұрғысынан ІАҚ-ның ішкі ортасын бағалау

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар
Мемлекеттік аудиторлардың кәсіби әдеп қағидаларын сақтау бойынша талаптар ішкі құжаттарда көзделген бе?		
ІАҚ-ың барлық қызметкерлері Мемлекеттік аудиторлардың кәсіби әдеп қағидаларымен танысыстырылған ба?		
Мемлекеттік аудиторлар өз міндеттерін жүзеге асырған кезде		

Мемлекеттік аудиторлардың кәсіби әдеп қағидаларын сақтайды ма?		
Мемлекеттік аудиторлардың кәсіби әдеп қағидаларының талаптарын қызметкерлер сақтамаған жағдайларды қарау және шағымдарға ден қою тәртібі ішкі құжаттарда көзделген бе?		
ІАҚ қызметкерлері міндеттерін жүзеге асырған кезде Мемлекеттік аудиторлардың кәсіби әдеп қағидаларының талаптарын бұзуға қатысты олардың іс-әрекеттеріне шағымдар болды ма, жоқ па?		
Мемлекеттік аудиторлардың кәсіби әдеп қағидаларын бұзу фактілеріне мониторинг (құжаттама түрінде тіркеледі ме) жүргізіледі ме және осындай бұзушылықтар орын алған жағдайда шешімдер қабылданады ма?		
Жиыны:		
"Иә" -		
"Жоқ" -		
"Жауап жоқ" -		

B2. ІАҚ жетілу деңгейі, кадрлық саясаттың тұрақтылығы, толықтығы

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар
Ішкі құжаттармен ынталандыру шаралары көзделген бе?		
ІАҚ қызметкерлерінің жұмыс тәжірибесі, білімі біліктілік талаптарына сәйкес пе?		
Бөлімше жеткілікті жасақталған ба; егер жоқ болса, бөлімшені жасақтау бойынша іс-шаралар жоспары бар ма?		
Кадр ресурстары аудиторлық тапсырмаларды орындауға тиімді және пропорционалды тартылады ма?		
Кәсіби және басқару тәжірибесін неғұрлым тиімді пайдалануды қамтамасыз ету мақсатында бөлімшенің басшылық құрамы жылына кемінде бір реттен жиі ауысады ма?		

Жиыны:
"Иә" -
"Жоқ" -
"Жауап жоқ" -

Бағалау деңгейін анықтау (B1+B2)

төмен – 0% - 19% қоса алғанда;
орташадан төмен – 20% - 39% қоса алғанда;
орташа – 40% - 59% қоса алғанда;
орташадан жоғары – 60% - 79% қоса алғанда;
жоғары – 80% - 100% қоса алғанда.

Ескертпе:

Бағалау деңгейін есептеу ұсынылған сұрақтар тізбесінен шартты оң жауаптардыңпайыздық үлесін анықтау жолымен жүргізіледі.

"Жауап жоқ" нұсқасы болған кезде осы сұрақ бағалау сұрақтарының жиынтығынаенгізілмейді.

ІАҚ кадрлық саясатын бағалау нәтижелері (B1+B2)

Тиімділік деңгейі				
төмен (1 балл)	ортадан төмен (2 балл)	орташа (3 балл)	ортадан жоғары (4 балл)	жоғары (5 балл)
ІАҚ басшылық құрамының жиі ауысуы және кадрлық құрамның жасақталмауы, білікті мамандарды тарту және ұстап қалуға қатысты ойластырылмаған кадр саясаты, ІАҚ кадр құрамын тұрақты негізде біліктілігін арттыруының болмауы мемлекеттік орган жүйесінде ішкі мемлекеттік аудит функциясының дамуына және тиімді іске асыруына кедергі жасайды.	СВА функциясы оған жүктелген міндеттерді жүзеге асыру үшін жеткілікті адам ресурстармен қамтамсыз етілмеген. Ағымдағы кадр саясаты ІАҚ функциясын дамытуға келешекті көздемейді.	ІАҚ ағымдағы кадрлық құрамы ІАҚ функциясын ұстап тұруға, мемлекеттік органның басшылығының тапсырмаларын орындауға қабілетті. Сонымен қатар ІАҚ функциясының тиімділігін арттыру үшін кадр саясатын жетілдіруге бағытталған бірқатар шараларды іске асыру қажет.	ІАҚ функциясын жүзеге асыру үшін ІАҚ білікті мамандармен толығымен жасақталған. Мемлекеттік аудиторлар өз міндеттерін сапалы жүзеге асырады, үнемі білімі мен кәсіби дағдыларын арттырады. Бұл ретте, ІАҚ кадрлық құрамының дамуына резервтер бар.	Мемлекеттік орган жүйесінде іріктеу, ынталандыру, қолдау және ІАҚ кадрлық құрамын тиімді пайдалануға қатысты тұрақты және дәйекті кадр саясаты енгізілген. Нәтижесінде, кадрлық құрам тиімді және нәтижелі ІАҚ функциясын жүзеге асырады.
Дәлелділік базасы:				

С. ІАҚ құқықтық базасын бағалау

С1. ІАҚ даму стратегиясын анықтау әдіснамасын бағалау (Кепілдік және ішкі мемлекеттік аудит сапасын арттыру бағдарламасын жасау)

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар
Кепілдік және ішкі мемлекеттік аудит сапасын арттыру бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) мемлекеттік органының басшысымен бекітіледі ме?		
Бағдарламаны әзірлеу, көрсеткіштердің құрылымы мен мазмұнына, толтыру және жинақтау рәсімдері және сол сияқты тәртібін белгілейтін ішкі құжаттар бар ма?		
Бағдарламамен қойылған мақсаттарды жету деңгейін өлшеу көрсеткіштері белгіленген бе? Бағдарлама өзектілігін және орындығын қамтамасыз ету үшін жүйелі қайта қарауға (жылына кем дегенде 1 рет) жатады ма?		
Қойылған мақсаттарды жету үшін қажетті білікті кадрлардың қажеттілігін бағалау және кадрлық потенциалына талдау Бағдарламада бар ма?		
Сапасын ішкі бағалау іс-шараларды енгізу жағдайы қадағаланады ма, егер солай болса, олар қаншалықты толық енгізіледі, олардың жүзеге асырылуына қандай кедергі бар?		
Персоналды оқыту жоспары бар ма, егер солай болса, онда персоналдың нақтылы қажеттіліктері қаншалықты ескерілген?		
ІАҚ-та экономикалық сабақтар нақты жүргізіледі ме? Осындай сабақтардың жүргізілуі туралы құжатта түрінде дәлел бар ма? Сабақтар оқыту жоспарына (егер бар болса) қаншалықты толық сәйкес келеді?		
Барлық мемлекеттік аудиторлар мерзімді кәсіби біліктілігін арттыруды өтеді ме? ІАҚ осындай барлық жоспарланған және өткізілген курстардың тізімін жүргізеді ма?		

Мемлекеттік орган деңгейінде мемлекеттік аудиторының барлық оқыту және жетістіктерін жалпы тізілімі назарға алынады ма?		
ІАҚ жұмысын жоспарлау кезінде персоналды оқытуға жеткілікті уақыт бөлінуі назарға алынады ма?		
Ішкі мемлекеттік аудиттің сапасын мерзімді бағалау жүргізіледі ме және қаншалықты жиі?		
Жүргізілген сапаны ішкі бағалау қорытындылары бойынша ішкі аудит сапасын арттыруға бағытталған іс-шаралар әзірленеді ме және олар келесі мерзімгі Бағдарламада көрсетіледі ме?		
ІАҚ басшысы Бағдарламаны іске асыру, онда қойылған мақсаттар нәтижелері, сондай-ақ ішкі мемлекеттік аудит сапасын ішкі бағалау қорытындылары бойынша мемлекеттік орган басшысы алдында есеп береді ме?		
Жиыны:		
"Иә" -		
"Жоқ" -		
"Жауап жоқ" -		

C2. ІАҚ қызметін реттейтін құқықтық базаны бағалау

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар
ІАҚ туралы ереже, оның қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтары бекітілген бе?		
Ереже мен лауазымдық нұсқаулықтарда қызметінің барлық негізгі аспектілерін ашылған ба, заңнаманың негізгі талаптарына сай келеді ме?		
Жүктелген функциялар мен өкілеттіктерге сәйкес тәуекелдер тізілімі (ТБҰЖ-дің 14-тармағына сәйкес) Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау объектілерінің тиісті жылға арналған тізбесін қалыптастыру және ішкі мемлекеттік аудит жүргізу кезінде қолданылатын Тәуекелдерді басқарудың үлгілік жүйесі (бұдан		

әрі – (ТБҰЖ) негізінде бекітілді ме? "Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау объектілерінің тиісті жылға арналған тізбесін қалыптастыру және ішкі мемлекеттік аудит жүргізу кезінде қолданылатын тәуекелдерді басқарудың үлгілік жүйесін бекіту туралы" (Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2015 жылғы 30 қарашадағы № 597 бұйрығымен бекітілген) (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 24 желтоқсанда № 12490 болып тіркелді)		
Тәуекелдер тізілімі ішкі мемлекеттік аудиттің барлық бағыттары мен барлық негізгі аспектілерін қамтиды ма, ол заңнама талаптарына сәйкес келеді ме?		
Аудиттерді жоспарлау тәртібі ішкі құжаттармен белгіленген бе (басқа ішкі құжаттың тарауы немесе жеке құжат ретінде)?		
Ішкі мемлекеттік аудиттерді жүргізу мен құжаттамалау бойынша нұсқаулық жұмыс уақыты қорының жоспарлы және нақты есептеуді, оны аудит бағыттары бойынша үлестіру, жоспарға қосу үшін объектілерді іріктеу, сондай-ақ осындай іріктеу өлшемшарттарын белгілейді ме?		
Ішкі мемлекеттік аудиттерді жүргізу үшін объектілерді іріктеу жыл сайынғы тәуекелдерді бағалауға негізделген бе?		
Жиыны:		
"Иә" -		
"Жоқ" -		
"Жауап жоқ" -		

Бағалау деңгейін анықтау (C1+C2)

төмен – 0% - 19% қоса алғанда;

орташадан төмен – 20% - 39% қоса алғанда;

орташа – 40% - 59% қоса алғанда;

орташадан жоғары – 60% - 79% қоса алғанда;

жоғары – 80% - 100% қоса алғанда.

Ескертпе:

Бағалау деңгейін есептеу ұсынылған сұрақтар тізбесінен шартты оң жауаптардың пайыздық үлесін анықтау жолымен жүргізіледі. "Жауап жоқ" нұсқасы болған кезде осы сұрақ бағалау сұрақтарының жиынтығына енгізілмейді.

ІАҚ құқықтық базасын бағалау нәтижелері (C1+C2)

Тиімділік деңгейі				
төмен (1 балл)	ортадан төмен (2 балл)	орташа (3 балл)	ортадан жоғары (4 балл)	жоғары (5 балл)
Мемлекеттік орган жүйесінде ІАҚ функциясын іске асырудың реттейтін (ІАҚ қызметін қамтамасыз ету бөлігінде де, оның даму жағынан да) құқықтық базасы жоқ.	Мемлекеттік орган жүйесінде ішкі мемлекеттік аудитті дамыту және қызметі бойынша бар ішкі құжаттамаларда жоғары деңгейдегі нормативтік құқықтық актілердің талаптары есепке алынбаған, сол себепті олар елеулі түзетулерді қажет етеді.	Мемлекеттік орган деңгейінде ІАҚ қызметін реттейтін ішкі құжаттар бекітілген, алайда оларда қызметтің, ІАҚ функциясының сапасын арттыру және дамытудың жекелеген аспектілері есепке алынбаған	ІАҚ құқықтық базасы қызметің іске асыру, даму және мемлекеттік орган жүйесінде ішкі мемлекеттік аудит сапасын арттыру үшін жеткілікті. Сол уақытта ол жекелеген аспектілерін кең талқылауды немесе бірқатар айқындауды қажет етеді.	Мемлекеттік органның құқықтық базасы осы саладағы жоғарғы деңгейдегі заңнама талаптарына толық сәйкес келеді, ішкі мемлекеттік аудит функцияларын іске асыруға, оның дамуының негізгі аспектілерін баяндайды, және ІАҚ мамандарына жақсы жәрдем болып келеді.
Дәлелділік базасы:				

D. ІАҚ жұмысын жоспарлау жүйесі және жоспарларды орындау жағдайы

D1. Мемлекеттік аудит объектілерінің тиісті жылға арналған тізбесін қалыптастыру және бекіту тәртібі, оларға өзгерістер енгізу

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар
Мемлекеттік орган басшысы ІАҚ жұмысын жоспарлауының негізгі аспектілерін және тәртібін анықтайтын ішкі документтер бекітілген бе?		
ІАҚ жұмысын жоспарлауға қатысты ішкі құжаттардың талаптары нормативтік құқықтық базаның талаптарына сәйкес келеді ме?		
Бағалау мерзімін қамтитын барлық кезеңдерге мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесі бар ма?		
ІАҚ-ті келесі нормативтік құқықтық актілер және ішкі құжаттар талаптарын нақтылы сақтанады ма:		

- тәуекелдерді басқару жүйесі, басқа да белгіленген объектілерді таңдау Өлшемшарттары негізінде тиісті қаржы жылына мемлекеттік аудит объектілерінің тізбелерін қалыптастыру		
- жоспарлау және жұмыс қорларын есептеу?		
- Мемлекеттік аудит объектілерінің тиісті жылға арналған тізбесіне өзгерістер енгізу?		
- жоспардан тыс бақылау іс-шараларын жүргізу үшін негіздердің заңдылығы?		
Жиыны:		
"Ия" -		
"Жоқ" -		
"Жауап жоқ" -		

D2. Мемлекеттік аудит объектілерінің тиісті жылға арналған тізбесін орындау жағдайы

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар
Мемлекеттік аудит объектілерінің тиісті жылға арналған тізбесін жүз пайыздық орындауы қамтамасыз етілген бе?		
Мемлекеттік аудит объектілерінің тиісті жылға арналған тізбесін орындамауының негізді себептері бар ма (орындамау фактілері болған жағдайда)?		
Мемлекеттік аудит объектілерінің тиісті жылға арналған тізбесін орындамау фактілері оларды қалыптастыру сатысындағы қателіктер мен кемшіліктерге байланысты ма?		
Мемлекеттік аудит объектілерінің тиісті жылға арналған тізбелерін орындамау фактілері жүйелік сипатта есеп пе?		
Жоспардан тыс тапсырмалардың саны мемлекеттік аудит объектілерінің тиісті жылға арналған тізбесінің орындалуы жағдайына, сондай-ақ мемлекеттік		

аудит объектілерін ішкі мемлекеттік аудитпен жүйелі қамтуына әсері бар ма?		
Мемлекеттік орган басшысы мемлекеттік аудит объектілерінің тиісті жылға арналған тізбесінің орындалу жағдайы туралы хабарланады ма?		
Жиыны:		
"Ия" -		
"Жоқ" -		
"Жауап жоқ" -		

Бағалау деңгейін анықтау (D1+D2):

төмен – 0% - 19% қоса алғанда;

орташадан төмен – 20% - 39% қоса алғанда;

орташа – 40% - 59% қоса алғанда;

орташадан жоғары – 60% - 79% қоса алғанда;

жоғары – 80% - 100% қоса алғанда.

Ескертпе:

Бағалау деңгейін есептеу ұсынылған сұрақтар тізбесінен шартты оң жауаптардың пайыздық үлесін анықтау жолымен жүргізіледі. "Жауап жоқ" нұсқасы болған кезде осы сұрақ бағалау сұрақтарының жиынтығына енгізілмейді.

ІАҚ жұмысын жоспарлау жүйесі және жоспарларды орындау жағдайын бағалау қорытындылары (D1+D2)

Тиімділік деңгейі				
төмен (1 балл)	ортадан төмен (2 балл)	орташа (3 балл)	ортадан жоғары (4 балл)	жоғары (5 балл)
Ішкі мемлекеттік аудиттерді жоспарлау жүйесі жоқ. Мемлекеттік аудит объектілері ішкі мемлекеттік аудитпен толық қамтылмайды. Мемлекеттік аудит объектілер тізбесі тәуекелдерді басқару жүйелерінің сәйкес ба с қ а Өлшемшарттары с ы з қалыптастырылады. Нәтижесінде, тәуекелдері төмен объектілерге аудит	ІАҚ жұмысын жоспарлағанда тәуекелдерді басқару жүйелерін және басқа да Өлшемшарттарды қолдануға тырысады. Алайда, бақылау саласын немесе кем дегенде, тәуекелдері жоғары объектілерді қамту	Жоспарлар бекітілген тәртіпке сәйкес қалыптастырылады, салыстырмалы тәуекелді объектілер бар және жалпы жүз пайызға орындалады. Сонымен қатар	Мемлекеттік орган деңгейінде тәуекелдерді басқару жүйелері негізінде ішкі мемлекеттік аудит бойынша жұмысын жоспарлау жүйесі нақтылы енгізген және бекітілген.	Жоспарлау жүйесі анық, ашық және тиімді. Ол жұмысын ең тәуекелді салаларға жұмылдыруға мүмкіндік береді және ішкі мемлекеттік аудит

жоспарланады, ал неғұрлым тәуекелді объектілер олардың мемлекеттік аудиторларының бақылауынан тыс қалады. Мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесі тәуекелдерді басқару жүйелерінсіз қалыптастырылады және әр кезде орындалмайды.	жүйесін қамтамасыз ете алмайды. Жоспардан тыс тапсырмалар санының көптігі жоспарды орындамауға әкеледі.	жоспарлау жүйесінде жекелеген кемшіліктер мен ауытқулар бар.	Жоспарлар нормативтік базаға сәйкес қалыптастырылады және толық орындалады.	мақсаттарын жету үшін ресурстарды барынша тиімді қолдануды қамтамасыз етеді.
---	---	--	---	--

Дәлелділік базасы:

Е. Ішкі мемлекеттік аудиттерді жүргізудің ұйымдық және функционалдық аспектілері

Е1. Ішкі мемлекеттік аудиттерді ұйымдастыру бөлігінде нормативтік құқықтық актілердің талаптарын сақтау

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар
Нормативтік құқықтық актілердің және ішкі құжаттардың талаптары орындалады ма:		
ішкі мемлекеттік аудитті жүргізудің дайындықтары: зерттеулер, аудит объектілерін талдау, нысананы және мақсатты анықтау, еңбек ресурстарын бөлу және жобалаудың дұрыстығы?		
ішкі мемлекеттік аудиттердің бағдарламаларын әзірлеу және бекіту (қажет бойынша жұмыс жоспарларын)?		
ішкі мемлекеттік аудиттерді жүргізу бағдарламасының зерттеудің белгілі мақсаттарына сәйкестігі?		
бағдарламаларда белгіленген зерттеу объектілерінің мерзімге және оларды өткізу үшін ресурстарға сәйкестігі?		
ішкі мемлекеттік аудитті жүргізуге басқа құрылымдардың/ ұйымдардың мамандарын тарту процедуралары?		
аудиттерді жүргізу мерзімдері?		
Жиыны:		

"Ия" -

"Жоқ" -

"Жауап жоқ" -

Е2. Аудиторлық әрекеттердің тиімділігі және ішкі мемлекеттік аудиттердің материалдарын құжаттау сапасы

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар
Ішкі мемлекеттік аудиттің материалдары барлық бағдарламалық мәселелердің іс жүзіндегі зерттеуін растай ма?		
Ішкі мемлекеттік аудиттің материалдары аудит бағдарламасының әрбір мәселесі бойынша растау үшін аудиторлық дәлелдерді жинау кезінде мемлекеттік аудиторлардың іс-әрекеттерінің толықтығын растай ма?		
Ішкі мемлекеттік аудиттің, аудиторлық есеп нысандарының құжаттамасына қатысты нормативтік құқықтық актілердің талаптары орындылады ма?		
Фактілер, аудиторлық дәлелдер, анықталған кемшіліктер мен бұзушылықтар толық көлемде ме және аудиторлық есептерде нақты құжатталған ба (фактілер нақты және түсінікті айтылған ба және бұзылған нормативтік құқықтық актілерге және басқаларға сілтеме бар ма)?		
Аудит материалдарындағы аудиторлық дәлелдер аудиторлық есептердегі аудиторлардың қорытындысына әрдайым сәйкес келе ме?		
Аудиторлық есептерде құжатталған бұзушылықтар мен кемшіліктер дұрыс анықталады ма ?		
Ішкі мемлекеттік аудиттердің материалдарында ІАҚ басшысымен/аудиторлық тобының жетекшісімен ішкі мемлекеттік аудиттің функцияларын қолдау және сапа		

мониторингінің аудиторлық зерттеуді жүргізу кезінде құжаттама түрінде растау бар ма?		
Аудиторлық материалдарды қалыптастыру және сақтау бойынша нормативтік құқықтық актілердің және ішкі құжаттардың талаптары орындалады ма?		
Жиыны:		
"Ия" -		
"Жоқ" -		
"Жауап жоқ" -		

Бағалау деңгейін анықтау (E1+E2):

төмен – 0% - 19% қоса алғанда;

орташадан төмен – 20% - 39% қоса алғанда;

орташа – 40% - 59% қоса алғанда;

орташадан жоғары – 60% - 79% қоса алғанда;

жоғары – 80% - 100% қоса алғанда.

Ескертпе:

Бағалау деңгейін есептеу ұсынылған сұрақтар тізбесінен шартты оң жауаптардың пайыздық үлесін анықтау жолымен жүргізіледі. "Жауап жоқ" нұсқасы болған кезде осы сұрақ бағалау сұрақтарының жиынтығына енгізілмейді.

Ішкі мемлекеттік аудиттерді жүргізудің ұйымдық және функционалдық аспектілерін бағалау нәтижелері (E1+E2)

Тиімділік деңгейі				
төмен (1 балл)	ортадан төмен (2 балл)	орташа (3 балл)	ортадан жоғары (4 балл)	жоғары (5 балл)
Мемлекеттік орган жүйесінде ішкі мемлекеттік аудиторлар қанағатсыз деңгейде ұйымдастырылады және жүргізіледі. Іс жүзінде функция өз мақсатына жетпейді және бұзушылықтарды толық көлемде анықтауға немесе ескерту жағдайында емес. Жекелеген мәселелер ғана зерттеледі, соған қоса аудиторлық іс-әрекеттер үстіртті, ал құжаттаудың	Мемлекеттік орган жүйесінде ұйымдастыру және аудиттерді жүргізуде бірқатар кемшіліктер бар, олар ІАҚ функцияларын жүзеге асыруда нәтижеге қол жетуге ықпал етпейді. Алайда, бұл функция Ішкі мемлекеттік аудит стандарттарына сәйкес дамып жатыр және мемлекеттік орган	Мемлекеттік орган жүйесінде ішкі мемлекеттік аудиторлар жүйелілік сипаты жоқ елеусіз кемшіліктермен ұйымдастырылады және жүргізіледі, және белгілі нәтижелерге (кейбір жағдайларда тіпті салыстырмалы жоғары) қол жетуді қамтамасыз етеді. Сол уақытта ішкі мемлекеттік аудиттің сапасын арттыру үшін	Мемлекеттік орган жүйесінде ішкі мемлекеттік аудиторлар тиісті деңгейде жүргізіледі және ұйымдастырылады және кемшіліктердің елеулі санын, қаржылық пәндердің бұзушылықтарын және тағы басқаларды анықтайды. Бөлек	Мемлекеттік орган жүйесінде ішкі мемлекеттік аудиторлар жоғары кәсіби деңгейде жүргізіледі және ұйымдастырылады. ІАҚ функциясы бар бұзушылықтарды, кемшіліктерді және барынша көп түрде қызметте проблемалық мәселелерді анықтауға мүмкіндік береді. Осылайша, бұзушылықтардың және саладағы

кемшіліктері анықталған бұзушылықтарды және бар проблемаларды бағалауға мүмкіндік бермейді.	басшысына бөлек мәселелерді шешуге көмектеседі.	ұсынылған іс-шараларды қабылдау қажет.	кемшіліктер бар, оларды жою ІАҚ сапасын арттыру үшін ықпал етеді.	бақылау мен қаржылық бақылаудың тиісті қолдауының болмауына кепіл береді.
Дәлелдеу базасы:				

Ғ. Жүргізілген ішкі мемлекеттік аудиттердің нәтижелілігі және ұсынымдарды іскеасыру

Ғ1. Жүргізілген ішкі мемлекеттік аудиттердің нәтижелігін және есептілік ақиқатынталдау

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар
Есеп жүйесінің және ішкі аудиттердің нәтижелері бойынша есептік көрсеткіштерді жинау қызметінде енгізілді ме?		
ІАҚ өз қызметінің нәтижелері туралы мемлекеттік органның алдында есеп бере ме (белгіленген кезеңде)?		
Есепті көрсеткіштердің бұрмалануы, дұрыс емес фактілері, аудит объектісінің басшысына берілетін есепке сәйкес келмеуі бар ма?		
Есептілік көрсеткіштерін талдау (есептіліктің дұрыс емес көрсеткіштерін түзету есебімен) жоғары нәтижелікті және ішкі мемлекеттік аудиттің тиімділігін растай ма (оның ішінде уәкілетті орган жүргізген тақылеттес іс-шаралардың нәтижелерімен салыстыруда)? Атап айтқанда:		
- нәтижелік көрсеткіштерге қатысты (сәйкестік және тиімділік аудиттерінің нәтижелері бойынша);		
- тиімділік аудитін жүргізу кезінде анықталған проблемалардың тиімділігіне және ауқымдылығына қатысты (мысалы, заңнаманың актілеріндегі өзгерістер, уәкілеттікті бөлудегі, мемлекеттік меншіктің объектілерімен тиімсіз басқаруда, құжат айналымында,		

бақылаудағы функцияларды іске асырудағы және тағы басқа проблемалар)?		
Аудит объектілерінің ішкі мемлекеттік аудит нәтижелерімен, ескертулерімен, мемлекеттік аудиторлардың әрекетіне шағымдарымен және басқа келіспеушіліктер фактілері бар ма?		
ескертулердің/аудиторлық есептеріне қарсылықтар, мемлекеттік аудиторлардың әрекетіне шағымдарды қарастырудың ішкі тәртібі белгіленді ме және іс жүзінде орындалады ма?		
Жиыны:		
"Ия" -		
"Жоқ" -		
"Жауап жоқ" -		

Ғ2. Аудиторлық ұсынымдарды іске асыру

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар
Ішкі мемлекеттік аудит нәтижелерін іске асыру бөлігінде ішкі құжаттардың талаптары осы мәселелерге бойынша нормативтік құқықтық актілерге сәйкес келеді ме?		
Ішкі мемлекеттік аудит нәтижелері бойынша берілген ұсынымдар:		
- нақты сындарлы сипаты бар ма?		
- олардың іске асыру мерзімін, жауапты лауазымды тұлғалары мен күтілетін нәтижелерін айқын анықтайды ма?		
- зерттеу материалдырында көрсетілген фактілерге сәйкес келеді ме?		
Мемлекеттік аудит объектісі басшысына аудиторлық есеп жобасын танысуға береді ме және осындай фактілерді растайтын құжаттық дәлелдер бар ма?		
Мемлекеттік аудит объектісі басшысы берілген аудиторлық есептермен әрдайым келіседі ме?		

Мемлекеттік аудиторлардың мемлекеттік аудит объектілерінің қарсылықтарын қарастырмау фактілерін ішкі мемлекеттік аудит нәтижелері туралы есепке енгізу фактілері жоқ па?		
Ішкі мемлекеттік аудиттердің нәтижелері туралы құқық қорғау органдары мен өзге мүдделі органдар барлық жағдайда және уақтылы хабардар етіле ме?		
Әкімшілік құқық бұзушылық туралы істерді қарастыруға уәкілетті органдарға тиісті аудиторлық дәлелдемелері бар материалдарды беру қорытындысы бойынша адамдар әкімшілік жауапкершілікке тартыла ма?		
Жиыны:		
"Ия" -		
"Жоқ" -		
"Жауап жоқ" -		

Ғ3. Аудиторлық ұсынымдардың іске асырылу мониторингінің жағдайы

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар
Ішкі мемлекеттік аудит объектісі жүйесінде ішкі мемлекеттік аудиттердің нәтижелері бойынша ұсыныстарды енгізу мониторингінің процедураларын және нысанын белгілейтін бекітіліген ішкі құжаттар бар ма?		
Аудиторлық ұсыныстарды енгізу мониторингінің ішкі нысандары оларды іске асырудың нақты мерзімін, әрбір нақты іс-шараны іске асыру үшін жауапты тұлғаны, сондай-ақ ұсыныстарды енгізуден күтілетін нәтижелерді анықтайды ма?		
Аудиторлық ұсыныстарды енгізу мониторингі нормативтік құқықтық актілер талаптарының есебімен аудиторлық ұсыныстар іс жүзінде іске асады ма, ұсыныстарды толық енгізуге дейін жүргізіледі ме?		

Аудиторлық ұсыныстарды енгізудің күтілетін нәтижелерге қол жету талданады ма?		
Аудиторлық ұсыныстарды енгізудің және кемшіліктерді жоюды құжаттамалық растау бар ма?		
Оларды сапалы емес тұжырымдау себебі бойынша аудиторлық ұсынымдарды орындамау фактілері бар ма (нақты емес, түсініксіз, кімге, нені және не үшін орындау керек)?		
ІАҚ белгілі бір мезгілде ұсыныстарды орындамаған жағдайда бақылау объектісіне қатысты іс-шараларды (хаттар-ескертулер, ведомстволық бұйрықтар және т.б.) қолданады ма?		
Аудиторлық ұсыныстардың енгізу мониторингінің нәтижелері туралы аудит объектісімен кезеңдік ақпараттандыру іске асады ма?		
Жиыны:		
"Ия" -		
"Жоқ" -		
"Жауап жоқ" -		

Бағалау деңгейін анықтау (F1+F2+F3):

төмен – 0% - 19% қоса алғанда;

орташадан төмен – 20% - 39% қоса алғанда;

орташа – 40% - 59% қоса алғанда;

орташадан жоғары – 60% - 79% қоса алғанда;

жоғары – 80% - 100% қоса алғанда.

Ескертпе:

Бағалау деңгейін есептеу ұсынылған сұрақтар тізбесінен шартты оң жауаптардың пайыздық үлесін анықтау жолымен жүргізіледі. "Жауап жоқ" нұсқасы болған кезде осы сұрақ бағалау сұрақтарының жиынтығына енгізілмейді.

Жүргізілген ішкі мемлекеттік аудиттердің нәтижелілігін және ұсынымдарды іске асыруын бағалау қорытындылары (F1+F2+F3)

Тиімділік деңгейі				
төмен (1 балл)	ортадан төмен (2 балл)	орташа (3 балл)	ортадан жоғары (4 балл)	жоғары (5 балл)
		ІАҚ қызметінің нәтижелік деңгейі		ІАҚ функциясы қызметтің алдына

<p>ІАҚ қызметі іс жүзінде нәтижесіз, осылайша, іс жүзінде орны толтырылмады және ескертілмейді. Қызмет салада қаржылық-бюджеттік жағдайға мүлде әсер етпейді.</p>	<p>ІАҚ қызметінің нәтижелік деңгейі жоғары емес немесе мемлекеттік орган аудиттің нәтижелерін іске асыруда мүлде назар аудармайды. ІАҚ-тан елеулі қосымша пайда жоқ.</p>	<p>орташа немесе ортадан жоғары. Бұл ретте, аудит нәтижелерін іске асыру нәтижелерінде белгілі бір пробеламаларды бар, соның ішінде оз ұсыныстарының мониторингін жүргізудің жетілмегендігіне байланысты.</p>	<p>ІАҚ қызметінің нәтижелік деңгейі жеткілікті жоғары, ІАҚ саланың қаржылық-бюджеттік жағдайына әсер етеді, басшыға өзекті пробеламаларды шешуге көмектеседі. Сол уақытта ІАҚ қызметінің сол сыңарын жақсарту үшін резервтер бар.</p>	<p>қойылған мақсаттарды орындайды. Тиімді және нәтижелі іске асады. Бұзушылықтарды жою кепілдігінің жоғары деңгейін, болашақта олардың болмауына және саладағы бақылаудың және қаржылық керекті қолдаумен қамтамасыз етеді</p>
<p>Дәлелділік базасы:</p>				

G. ІАҚ-ның Уәкілетті органмен өзара іс-қимыл жағдайы

G1. Алдыңғы ішкі аудит сапасын бағалау кезінде Уәкілетті орган анықтаған кемшіліктерді жою және берілген ұсынымдарды орындау

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар
<p>Орындаудың нақты мерзімдерін анықтаумен және әрбір ұсыныстардың жауапты орындаушылармен берілген ұсыныстарды іске асыру жоспары (басқа ішкі құжаттар) бойынша уәкілетті органның бағалау нәтижелері бойынша әзірленеді ме?</p>		
<p>Мемлекеттік орган басшылығы берілген ұсыныстарды іске асыру бойынша жоспарларды бекітеді ме?</p>		
<p>Уәкілетті органның ұсыныстары іс жүзінде орындалады ма және олардың орындалуы бақыланады ма?</p>		
<p>Өткен зерттеудің нәтижелері жөнінде уәкілетті органның әрібір ұсынысы бойынша орындау жағдайы:</p>		
<p>1) _____</p>		
<p>2) _____</p>		
<p>3) _____</p>		
<p>Жиыны:</p>		
<p>"Ия" -</p>		
<p>"Жоқ" -</p>		
<p>"Жауап жоқ" -</p>		

G2. Ішкі мемлекеттік аудит функцияларын іске асыру

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар
Уәкілетті органға есептер әрдайым және өз уақытылы беріледі ме?		
Сапалы емес толтырудың, есептік көрсеткіштердің дұрыс еместігі үшін уәкілетті органның есептерді түзетуге (қосымша толықтырулар) қайтару фактілері жоқ па?		
ІАҚ қызметкерлері уәкілетті органмен ұйымдастырылған оқытуда, семинарларда, басқа іс-шараларда қатысады ма?		
Уәкілетті органның өтініштерін/сұрау салуларын назарға алмау, сұрау салуларға үстірт, сапалы емес, оның ішінде өздері жүргізген сапа бағалауының нәтижелері бойынша уәкілетті орган ұсынған талаптар мен ұсынымдарды іске асыру бойынша жұмысты ұйымдастыруға қатысты сапалы емес ақпаратты жіберу фактілері жоқ па?		
Жиыны:		
"Ия" -		
"Жоқ" -		
"Жауап жоқ" -		

Бағалау деңгейін анықтау (G1+G2):

төмен – 0% - 19% қоса алғанда;

орташадан төмен – 20% - 39% қоса алғанда;

орташа – 40% - 59% қоса алғанда;

орташадан жоғары – 60% - 79% қоса алғанда;

жоғары – 80% - 100% қоса алғанда.

Ескертпе:

Бағалау деңгейін есептеу ұсынылған сұрақтар тізбесінен шартты оң жауаптардың пайыздық үлесін анықтау жолымен жүргізіледі. "Жауап жоқ" нұсқасы болған кезде осы сұрақ бағалау сұрақтарының жиынтығына енгізілмейді.

ІАҚ-ның Уәкілетті органмен өзара іс-қимыл жағдайын бағалау нәтижелері (G1+G2)

Тиімділік деңгейі				
төмен (1 балл)	ортадан төмен (2 балл)	орташа (3 балл)	ортадан жоғары (4 балл)	жоғары (5 балл)

Мемлекеттік орган жүйесінде қаржылық-бюджеттік пәндерінің тұрақтандырудың, ішкі мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың тиімді жүйесін тұрақтандыру мәселелеріне тиісті назар аударылмайды. Уәкілетті органның ұсыныстарын толықтай елемейді.	ІАҚ заңнамамен белгіленген барлық аспектілері бойынша уәкілетті органмен өзара әрекеттеседі. Уәкілетті органның көпшілік ұсыныстары орындалмады және үстірт орындалды, ол ұйымдастыру жүйесінде ІАҚ функциялар сапасының дамуына және жоғарлауына көмектеседі.	ІАҚ уәкілетті органмен өзара әрекеттеседі (санаулы жағдайлардан басқа). Уәкілетті органның көпшілік ұсыныстары орындалды. Зерттеудің нәтижелері бойынша ІАҚ функциясының сапасын арттыруға сезінерлік қалау байқалады.	ІАҚ уәкілетті органмен жүйелі және жан-жақты өзара әрекеттеседі. Ұсыныстар іс жүзінде толық көлемде орындалды. Ішкі мемлекеттік аудит сапасының артуын белгілеуге болады. Сол уақытта ұсыныстарды толық іске асыру үшін объективті бөгеттер бар.	Мемлекеттік орган басшылығы принципіалды орын алады және саладағы қаржылық-шаруашылық пәндерді жақсарту, ішкі бақылаудың және ішкі мемлекеттік аудиттің тиімді жүйесін құру үшін жан-жақты шараларды қабылдайды.
Дәлелділік базасы:				

Н. Ішкі мемлекеттік аудитті ІАҚ бағалау жүргізудің объективтілігіне баға

Н1. Уәкілетті органның бағалау нәтижелерінің зерттеліп отырған кезең бойында жүргізілген ІАҚ бағалауларының алдыңғы нәтижелерімен ара қатынасы

Өлшемшарттары	Ия/жоқ (қажет болса қысқаша түсініктеме беріңіз)	Ұсыныстар
ІАҚ бағасын және уәкілетті органның бағалауын және уәкілетті органның бағалауын салыстыру кезінде алдыңғы сұрақтар блогтарын зерттеу нәтижелері бойынша ауытқу фактілері жоқ па, атап айтқанда:		
- ІАҚ ұйымдастыру құрылымы, оның мәртебесі және саны		
- ІАҚ тәуелсіздігі		
- мемлекеттік орган басшылығымен өзара байланысы		
- кадрлық саясат мәселелері		
- мемлекеттік аудиторлардың әдеп кодексін сақтауы		
- ішкі мемлекеттік аудиттің сапасын арттыру және қамтамасыз ету		
- ішкі мемлекеттік аудит бойынша ішкі нормативтік құқықтық базасын бекіту әзірлеу, рәсімдеу және бекіту, оның Ішкі мемлекеттік аудит стандарттарына, Әдеп кодексіне сәйкестігі		

- ішкі мемлекеттік аудиттерді

жүргізу жоспарларын қалыптастыру және бекіту тәртібі		
- ішкі мемлекеттік аудиттерді жүргізу жоспарларын орындау		
- ішкі мемлекеттік аудиттерді ұйымдастыру		
- ішкі мемлекеттік аудиттерді жүргізу және оны құжаттандыру		
- есептіліктің ақиқаттығы		
- ішкі мемлекеттік аудиттердің нәтижелігі		
- ішкі мемлекеттік аудиттердің қорытындыларын іске асыру		
- аудиторлық ұсыныстарды енгізілуін мониторингтеу		
- алдыңғы ішкі мемлекеттік аудит сапасын бағалау кезінде уәкілетті орган анықтаған жетіспеушіліктерді жою және берілген ұсыныстарды енгізу жағдайы		
- ішкі мемлекеттік аудит функциясын іске асыру бойынша уәкілетті органмен өзара байланысу жағдайы		
- жүргізілген сапасын сыртқы бағалау қорытындылары бойынша ұсынылған уәкілетті органның ұсыныстарын және талаптарын іске асыру жағдайы		
Жиыны:		
"Ия" -		
"Жоқ" -		
"Жауап жоқ" -		

Бағалау деңгейін анықтау (Н1):

төмен – 0% - 19% қоса алғанда;

орташадан төмен – 20% - 39% қоса алғанда;

орташа – 40% - 59% қоса алғанда;

орташадан жоғары – 60% - 79% қоса алғанда;

жоғары – 80% - 100% қоса алғанда.

Ескертпе:

Бағалау деңгейін есептеу ұсынылған сұрақтар тізбесінен шартты оң жауаптардың пайыздық үлесін анықтау жолымен жүргізіледі. "Жауап жоқ" нұсқасы болған кезде осы сұрақ бағалау сұрақтарының жиынтығына енгізілмейді.

Ішкі мемлекеттік аудит сапасын ішкі бағалауды жүргізудің объективтілігін бағалауының қорытындысы (Н1)

Тиімділік деңгейі				
төмен (1 балл)	ортадан төмен (2 балл)	орташа (3 балл)	ортадан жоғары (4 балл)	жоғары (5 балл)
Мемлекеттік органда ІАҚ функциясы әлсіз және қабілетсіз. ІАҚ-нің сапасын ішкі бағалау жүргізілмейді немесе толықсыз және сапасыз жүргізіледі, олардың қорытындылары салыстыруға жатпайды.	Мемлекеттік органда ІАҚ функциясы дамудың алғашқы сатысында. ІАҚ сапасын ішкі бақылау жүргізіледі, алайды көп жағдайда ІАҚ басшысы ІАҚ функциясын іске асыру сапасын объективті және дұрыс бағалауға қабілетсіз.	Мемлекеттік органда ІАҚ функциясы дамуда, оның сапасын арттыруға талпыныс сезілуде. ІАҚ сапасын ішкі бақылау әбден объективті, тек жұмысының жекелеген аспектілері бойынша ауытқу анықталды.	Мемлекеттік органда ІАҚ функциясы тиімді және нәтижелі іске асырылуда. ІАҚ сапасын ішкі бақылауды ІАҚ барлық аспектілерін түсіну деңгейі және бағалардың объективтілігі ерекшеленеді. Сыртқы бағалаумен ауытқу іс-жүзінде жоқ. Сол уақытта бағалау қорытындылары бойынша тұжырымдар және ұсыныстар толықтыруды және шағын өзгертулерді қажет етеді.	Мемлекеттік органда ІАҚ функциясы дамыған және сыртқы бағалауды қажет етпейді. ІАҚ басшысы ІАҚ ішкі бағалауын объективті дербес жүргізе, ІАҚ жұмысының сапасын арттыру және қамтамасыз ету бойынша ұсыныстарды әзірлей және қорытынды шығара алады.
Дәлелділік базасы:				

"Ішкі аудит қызметтері жұмысының тиімділігін бағалау" ішкі мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандартына 12-қосымша Нысан

Ішкі аудит қызметі жұмысының тиімділігін бағалау қорытындылары туралы есеп

(ішкі аудит қызметі құрылған мемлекеттік орган атауы)

1. Уәкілетті органның бағалау жүргізу мақсаты:

2. Уәкілетті органның бағалау жүргізу негіздемесі:

3. Уәкілетті органның бағалауына жататын кезең

4. Уәкілетті органның бағалау жүргізу кезеңі

5. Уәкілетті органның бағалау жүргізген лауазымды тұлғалары:

№	Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), лауазымы
---	---

6. Уәкілетті органның бағалау нәтижелері туралы қысқаша мазмұндама:

7. Уәкілетті органның бағалау нәтижелері бойынша жалпы тұжырым:

(бағалаудың негізгі қорытындылары және бағалаудың әр мәселесі бойынша алынған дәлелдемелер (жеке-жеке, ішкі аудит қызметінің тиімділігі деңгейін көрсете

отырып)

8. Уәкілетті органның бағалауын жүргізу нәтижелері бойынша ұсынымдар:

Қосымша: _____ бетте:

(Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтай отырып уәкілетті органның бағалау

объектісінде жинақталған және басқа да нақты көздерден алынған құжаттар көрсетілсін).

Ішкі мемлекеттік аудит жөніндегі уәкілетті органның лауазымдық тұлғасы:

_____ (лауазымы) (тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), қолы)

_____ (лауазымы) (тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), қолы)

Таныстым _____

(ішкі аудит қызметінің басшысы не оны ауыстыратын тұлға

(тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), қолы, танысқан күні)

"Ішкі аудит қызметтері
жұмысының тиімділігін
бағалау" ішкі мемлекеттік
аудиттің және қаржылық
бақылаудың рәсімдік
стандартына
13-қосымша
Нысан

Мемлекеттік аудит және тәуекелдер жөніндегі кеңес отырысының нәтижелері бойынша хаттама _____ (

бағаланатын мемлекеттік органның ішкі аудит қызметі)

--	--	--	--	--

№ ж/б	Ішкі мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жөніндегі уәкілетті органның қорытындысы	Бағаланатын ішкі аудит қызметінің қарсылығы	Шағым жасау нәтижелері бойынша шешім (қабылданады/ қабылданбайды)	Қарсылықты қабылдамау себебі
1	2	3	4	5

Мемлекеттік аудит және тәуекелдер жөніндегі кеңес төрағасы:

_____

лауазымы қолы

Ішкі мемлекеттік аудит жөніндегі уәкілетті органның өкілі:

_____

Лауазымы қолы

Шағым жасау қорытындысымен таныстым:

Мемлекеттік органның ішкі аудит қызметінің басшысы:

_____

ҚОЛЫ

"Ішкі аудит қызметтері жұмысының тиімділігін бағалау" ішкі мемлекеттік аудиттің және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандартына 14-қосымша
Нысан
Бекітемін

_____

(лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), қолы)

20__ жылғы _____

Ішкі аудит қызметінің _____ жылға арналған ішкі мемлекеттік аудит сапасын арттыру бағдарламасы

Бағдарлама мақсаты: (Ішкі аудит қызметі (бұдан әрі - ІАҚ) жұмысының жалпымақсаттары, оның міндетті құрамдас бөлігі үздіксіз кәсіби даму болып табылады).

Жабу саласы (барлық іс-шаралар/ аудиторлық тексерістер және/немесе басқа қызметаспектілері, қызметті басқару, мониторинг, есептілік және тағы басқалар)

р/с №	Сапаны жақсарту үшін сапа бағалау нәтижелері бойынша ұсынымды іс-шаралар	Жауапты орындаушылар	Орындау мерзімі	Орындау туралы белгі
ІАҚ даму мақсаттары				
1 Мақсат. XXXXX				
2 Мақсат. XXXXX				
3 Мақсат. XXXXX				

ІАҚ сапасын бағалаулар
I. Ішкі мемлекеттік аудиттің жалпы стандарттары (Мемлекеттік аудиторлардың кәсіби әдеп қағидалары)
Жұмысқа кәсіпқойлық және кәсіби қатынасы
Ішкі мемлекеттік аудиттің тәуелсіздігі және әділдігі
II. Қызмет стандарттары
Ішкі мемлекеттік аудит жүргізу бағыттары
Ішкі мемлекеттік аудит бойынша қызметті жоспарлау
Аудиторлық тексерістердің деректер базасын жүргізу
Ішкі мемлекеттік аудитті ұйымдастыру
Ішкі мемлекеттік аудитті жүргізу
Ішкі мемлекеттік аудиттің нәтижелерін және барысын құжаттау
Шығатын аудитті ұйымдастыру және жүргізу, аудиторлық тапсырмалардың орындалуын қадағалау, шығатын аудиттің нәтижелігі және құжаттауы
III. Істерді сақтау, қалыптастыру, есептілік стандарттары және ішкі мемлекеттік аудит нәтижелері бойынша сапасын бағалау
ІАҚ қызметі туралы есеп
Ішкі мемлекеттік аудит істерін сақтау және қалыптастыру
Ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару
IV. Аудиторлық ұсынымдардың (ұсыныстардың) енгізуінің нәтижелерін мониторингтеу
Ішкі мемлекеттік аудит жөніндегі қызмет туралы есеп
Уәкілетті органның бағалауы
I. Ішкі мемлекеттік аудиттің әділеттігі және тәуелсіздігі, ІАҚ жұмыс істеуінің ұйымдастырушылық құқықтық негізі
II. Мемлекеттік аудиторлардың кәсіби әдеп қағидаларын сақтау, біліктілігін жоғарлату және құзыреттігі, кадрлық қамтамасыз ету
III. ІАҚ ішкі нормативті құқықтық базасы
IV. ІАҚ жұмысын жоспарлау, объектілері тізбесін бекіту және атқарылған жоспарлардың жағдайы
V. Ішкі мемлекеттік аудиттерді жүргізуді функционалды және ұйымдастыру аспектісі
VI. Жүргізілген мемлекеттік аудит нәтижелігі және олардың нәтижелігін іске асыру
VII. Ішкі мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау бойынша уәкілетті органдармен өзара байланыс жағдайы
VIII. Ішкі мемлекеттік аудит сапасының ішкі бағалауының жүргізілуінің әділдігі

ІАҚ басшысы _____

(тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)

20__ жылғы "_____" _____ (КОЛЫ)

1. ІАҚ қызметіндегі күрделі өзекті мәселелер пайда болуына байланысты ағымдағы тапсырмаларды ескере құрамы түзетіледі.

2. Қосымшалар (қажет болған жағдайда).

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК